THEOGNIDIS MEGARENSIS SENTENTIÆ:

CUM VERSIONE LATINA, ita ut verbum verbo conferri possit, additæ earundem explicationes.

A PHILIPPO MELANCTHONE *in Schola Witebergensi.*

BIBLIOTECA

LONDINI,
Typis *E. G.* sumptibus *Godefridi Emerson in parva Bretagnia.*
1639.

THEOGNIDIS MEGARENSIS SENTENTIÆ ELEGIACÆ.

O Rex Latonæ fili, Iovis proles, nunquam tui
Obliviscar exordiens, neque finiens:
Sed semper primumque, & ultimum, inque mediis
Canam: tu autem me audi, & bona da.
Phœbe rex, quandoquidē te dea peperit veneranda La-
Palmam teneram manibus amplexata, (tona
Immortalium pulcherrimum, in rotunda palude,
Tota quidem impleta est Delus ingens
Odore divino: risit verò terra prodigiosè:
Gavisusque est profundus pontus marii albicantis.
O Diana fericida, filia Iovis, quam Agamemnon
Placavit, quando in Troiam navigabat navibus velocibus:
Precantem me audi, mala autem fata expelle:
Tibi quidem hoc Deo, paruū, mihi verò magnū (est.)
Musæ & Gratiæ filiæ Iovis, quæ quondam Cadmi
Ad nuptias profectæ, pulchrum tecinistis carmen:
Namque quod pulchrum est, est amicum: quod non est
pulchrum, non amicum est,
Hoc carmen immortalis venit per ora.
Cyrne, docenti quidem mihi signum imponatur
His carminibus, latebit enim nunquam, si surripiatur:
Neque quisquam mutabit pejus, bonum factum.
Sic verò quisque dicet: Theognidis sunt carmina
Mega-

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΕΩΣ ΓΝΩΜΑΙ ΕΛΕΓΕΙΑΚΑΙ.

ΟΥΝΑ, λητῆς ἰὲ, λὸς πίκ@, ἄποτη σῆο
λόομαι ἀ ῥῆμλι@, ὧδ' ἀ ἐκπαπαίνω@.
Αλλ' αἰεί πωῦτόν τι, χἤστι τον, ἔν τη μέσοισιν
ἄείσω· σὺ δ' μεῦ κλῦθι, ἠ ἐδνὰ δῶκ.
φεῖδε κἄαξ, ὅτε μὴ σε διὰ τέκε πατηρ λιπὼ
φοινικ@ ῥαδινῆς χθονὸς ἀμφ' αὐλῶνι.
Αλλὰ τόν τε κλίσιον, ἔτι ἔνναλί ἐλίμνη,
πᾶσα μεν ἐπλήθη Δήλ@ ἀφειμένοιο
Ο'δμῶες ἀμβρότοιο, ἐπάσατο ἠ γαῖα πυλεῖα,
γήθησεν ἠ βασῆς πόλ@ ἀνὴρ πολῆτις, ὁ
ἄρτιοι ἵκεσθον. δείμαλος δὲ ἀ'χαιμένων
εἰσαῦ ὅτ' ἐς Ἴλιον ἔπλεε ναυσὶ δουρὶς.
Εὐχομένῳ μοι κλῦθι, πρόχλι σ' ἀπὸ κῶμε ἀλάλκειν
σοὶ μὲν τῶν, δεὰ, σημεῖον, ἐμοὶ ἠ μέλεα.
Μῶνα ἠ χαίτης κῦρσι Διὸς, αἴ πότε καὶ μῆ
ἐς χαίων ἐλθῶσι καλὸν ἀείσατ' ἔπο@.
Ο'πῖ καλὸν, φίλον ἔβλ· τὸ δ' ἀ κακὸν ἀ φίλον ἔβλ.
τῶτ' ἔπο@ ἀδαπά των δὴ δὰ σοιμάτων.
Κύρνε, σοριζομένῳ μὲν ἐμοὶ σορηὶς ἔπιτελέσσαι,
πῖς τ' ἔῶσιν, λίσσ' δ' ὑποτὰ κλιπομένῳ.
ἀΝ τις ἀλλαξῆ κάκεν τῶ ἀθῶ παρεόν@.
ἀΝῆ πῶς ὄφελ, θεόγνιδ@ δῶκεν ἔπη.

Megarenſis, omnes quidem inter homines celebris:
Civibus verò nondum omnibus placere poſſum.
Nihil mirum, (ô) Polypæda: neque enim Iuppiter
Neque pluens omnibus placet, neque abſtinens.
Tibi verò ego benevolus præcepta dabo, qualia ipſe,
Cyrne, à bonis (viris,) puer adhuc exiſtens, didici.
Sapiens neque turpibus ex factis, neque injuſtis
Honores, neque potentiam trahe, neque divitias.
Hæc quidem ſic ſciens (cum) malis verò ne verſare
Viris, ſed ſemper (cum) bonis converſare:
Et cum eis bibe & comede, & cum eis
Sede, & place illis, quorum magna poteſtas (eſt.)
A bonis enim (viris) bona diſces: ſi verò malis
Commiſcearis, perdes & quam habeas mentem. (dices
Hæc cum didiceris, cum bonis converſare, & aliquando
Benè conſulere amicis me.
Cyrne uterum fert civitas hæc, timeo autem, ne pariat
Correctorem malæ inſolentiæ veſtræ (virum
Cives enim adhuc illi (ſunt) modeſti: præfecti verò
Verſi ſunt multum in nequitiam cadere.
Nullam unquam Cyrne boni civitatem perdiderunt viri,
Sed quando contumeliоſis eſſe malis placuerit,
Populumque corruperint, judiciaque injuſtis dederint
Propriorum lucrorum cauſa, & potentiæ:
Spera non diu illam civitatem quietam fore,
Etſi nunc manet multâ in quiete
Cum malis amica viris hæc fuerint
Lucra publico cum malo venientia.
Ex his enim ſeditio eſt, & inteſtinæ cædes virorum,
Rex ve: ô civitati nunquam illi placeat.
Cyrne, civitas quidem adhuc hæc civitas (eſt.) populi autem alij,
Qui priùs neque jura noverant, neque leges:
Sed circum latera pellem caprarum alte rebant:
Foris autē, tanquam cervi, hanc depaſcebantur civitatē,

Et

Τῦ Μεγαρέως πίστις ἡ κατ' ἀνθρώπους ἀνομωτάτη,
ἀνοίων δ' ὅπως πᾶσιν ἀδήλων δύναμαι.
Οὐδὲν θαυμάσθω Πολυπαίδη. ἐν Λιβύῃ Ζεὺς
ὗε χαν πάντας ἀδάμαν, ἀδ' ἀνίσχων.
Καὶ δ' ἐγὼ εὐφρονέων ἀποδώσομαι, οἷά περ αὐτός,
κυρτ', ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, πρὶς ἐτ' ἐὼν, ἠμαθον.
Πέπυσο, μηδ' αἰχμῇσι γεπ' ἀγχιμάχῃσι, μηδ' ἀδικεῖσθαι
πημας', μηδ' ἀρετὰς ἕλκεο, μηδ' ἀφορᾶν.
Ταῦτα μὴν ἔτως ἴδοι. καίοι σε ἡ μὴ σπουδάζειν
ἀνδρεσσιν, ἀλλ' ἀεὶ ἡβᾶν ἀγαθῶν ἔχεο.
Καὶ μὴ τοῖσιν πίνε, καὶ ἔδοις, καὶ μὴ τοῖσιν
Ἴσε, καὶ αὖδ' ἀνὴρ τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
Ἐσθλὸν μὲν γὰρ ἀνὴρ ἐσθλὰ μαθήσεται, ἢν ἡ πατρὸς
συμμιγῆς, ἢ σοφὸς ἐὼν πρὸς σοφοῦ νόον.
Ταῦτα μαθὼν ἀγαθοῖσιν ὁμίλει, καὶ πολὺ φήσεις
ὑ συμβουλεύειν τοῖσι φίλοισιν ἐμοί.
Κύρνε κύη πολις ἥδε· Λιβυκὰ δ', μὰ τὴν ἀλήθ-
ἀθανάτων ἔρα κεῖθι ὕδατος ὑμετέρης.
Ἀξοὶ μὲν γὰρ δ' ἐνθάδ' ἐόντες ἀφορεῦσι· ἡμεῖς δὲ
τῆδ' ἀφαῦ πολλὰ μὲν ἐς κακότητα πεσόντ'.
Οὐ δυνάμεσθ' πω Κύρν' ἀγαθοὶ πόλιν ἐλεύσσειν ἀθρήσ-
ἀλλ' ὅταν ὑβρίζωσι τοῖσι κακοὶ αἱ δρυτ'.
Δῆμόν τε φθείρουσι, δίκας τ' ἀδίκως διδόασιν,
οἰκείων κερδέων εἵνεκα, καὶ ξείνων.
Ἔλπεο μὲν δὴ ἐγὼν κείνῃ πολιν ἀ ἀφίξεσθαι,
σοὶ δ' εἰ τῶν κείνῃ πολλὰ ἐν ἠπυχίῃ.
Ἐστ' αὖ τοῖσι κακοῖσι φίλ' ἀνδράσι· τοῦτο γὰρ ἦθ
κἠδεα δημοσίῳ σὺν κακῷ ἐγκύρσαι.
Ἐκ δὴ γὰρ σπορὶς ἥδε, καὶ ἔμφρονι φρονέειν ἀνδρῶν-
μὴ παρέχῃ· ἡ πολει μήποτε τηλε ἀφοῖ.
Κύρνε, πόλις μὲν δὴ ἥδε πόλις, λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι,
οἱ πρὶν δ' ἦτε δίκας ἠδέατε κ' τεύχειν.
Ἀλλ' ἄμφοι πλευρῆσι δορὰς αἴγων κατέτειχον,
ἔξω δ', ὡς τ' ἔλαφοι, πίων δ' ἐμέμηλο πόλις.

Et nũc sunt boni, (ô) Polypœda, ar(qui) priùs boni(erãt)
Nunc mali(sunt,) quisnam hæc ferret respiciens?
Se invicem autem decipiunt, alij alios fidentes,
Neque malorũ rationes cognoscentes, neque bonorũ.
Neminem horum amicum fac, (ô) Polypœda, civium
Ex animo, utilitatis causa alicujus:
Sed videaris quidem omnibus lingua amicus esse,
Rem verò communices nemini ullam
Seriam: cognoscès enim improborum mentes virorum,
Quòd ipsis in factis fides est nulla;
Sed dolos, deceptionesque versutiasque dilexerunt
Sic, ut viri non amplius incolumes.
Nunquam Cyrne improbo fidens consulta cum viro,
Quando seriam rem volueris facere:
Sed ad probum profectus, consulta multùm laborans,
Et longum pedibus Cyrne iter peragens.
Rem verò ne amicis omnino communica cum omnibus,
Pauci sane è multis fidelem habent mentem.
Paucis fidens magnas viris res aggredere:
Ne forte insanabilem Cyrne accipias dolorem.
Fidelis vir auroque & argento rependi
Dignus (est) in molesta Kyrne seditione.
Paucos invenies (ô) Polypœda viros amicos,
Fideles in difficilibus rebus persistentes:
Qui sunt, concordem animum habentes,
Æquè bonorum malorumque participes esse.
Hos verò non invenies quærens, neque inter omnes
Homines, quos navis non una omnes agit,
Quibus in lingua & oculis inest
Pudor: neque ad turpem rem quæstus agit.
Ne me verbis quidem cole, mentem autem habe &
præcordia alibi.
Si me amas, & tibi fidelis inest mens,
Aut me ama puram afferens mentem, aut me refugiens,
Odio prosequere, manifestè contentione suscipiens.

Qui

ὡς γὰρ ἐῶν ἀγαθοὶ Πολυναίδη, δὴ ἔφυν ἐσθλοί,
τῷ δειλοῖσι κακῶν τοῦτ' ἀνέχειν ἐπορᾶς;
ἀλλήλους δ' ἀπιστοῦσιν ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶντες,
ὅστις ἀμείνων γνώμην εἴδότες, ὅτ' ἀγαθοῖν.
μηδέν' ἀδικεῖν φίλον ὄντα Πολυναίδην ἀξιῶν
ἐν δυμῇ χρείσσ' εἶναι μνησάμενος.
Ἀλλὰ δίκαι μὲν πᾶσιν ὁμῶς φίλον εἶναι,
χρῆμα δ' ἐν ἀμείξῃς μᾶλλον ἀμεινόνων
Σπεύδειν· γνώμην γὰρ ἀρίζηλον ἀνδρῶν,
ὅς κ' ἐσθλὸν ἐπ' ἔργοισιν πίσις ἔμμιλα.
ἀλλὰ δόλους, ἀπάτας τε, πολυπλοκίας τ' ἀφίλητον
ὕπως, ὡς αὖθις μηκέτι σοι ζόιμοι.
Μήποτε Κύρνε κακῶ πίσυνος βέλεος σιὼ ἀνδρὶ,
ὅστ' ἐν σπουδῇσιν φρένας ἐξέλῃς τελέσσαι.
Ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν βουλεύεο πολλὰ μογήσας,
καὶ μακρὴν πυκνὸν Κύρν' ὁδὸν ὑπερβάσας.
φράζεν μηδ' φίλοισιν ἅλως ἀνακείνεο πᾶσιν·
ἀπὸ φίλοις πολλῶν πίστιν ἔχησι κόον.
μύθοισιν πίσυνος μεγάλ' ἀνδράσιν ἔργ' ἐπιχείρει,
μήποθ' ἁπλόεσσον Κύρνε κάβος ἀνίης.
Πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντιφέρεται
ἄξιος· ἐν χαλεπῇ Κύρνε δοκιμασίῃ.
Παίζουσ' ἰωχμῆσι Πολυναίδη ἀνδραποδίσμοις
πιστὸς ἐν χαλεπῇς ἁρπαγμασι γιγνόμενος.
Οἵπερ ἐν πολέμοιν ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες·
ἶσον σφὶ ἀγαθῶν σφὶ τε καὶ κακῶν μετέχειν.
Τὼς δ' οὐχ ἑτοίμους ἡδέμεν, οὐδ' ἐπὶ πᾶσι
ἀνδρὶ φάτις, οὓς νοῦς μὴ μία πάντας ἄγει.
Οἷόν τ' ἐπὶ γλώσσῃ τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἕπεσθαι
αἰδὼς, ὧδ' αἰσχρὸν χεῖρα ἐπὶ κακὸν ἄγειν.
Μὴ μ' ἔπεσιν μέγ' ἐρᾷς, κόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλῃ.
εἰ μὴ φιλεῖς, καὶ σοὶ πρὸς ἔτι νόος.
Ἢ μὲ φίλει, καλὸν ἐστὶ νόον, ἢ μ' ἔασον,
ἡδὺ μεταδόντα κακὸν ἀπορρίψαι.

Qui verò unica lingua dupliciter habet mētē, hic amicus
Gravis Cyrne, inimicus melior quàm amicus existens.
Si quis laudabit te tanto tempore, quanto videris (te,)
Separatus verò (a te) alio linguam mittit malam.
Talis profectò sodalis vir, amicus (est) non valde bonus,
Qui dixerit lingua optima, cogitat autem alia.
Sed sit talis mihi amicus, qui amicum me.
Cognoscens, iracundiam, & gravem (me) existentē ferat
Pro fratre. Tu autem mihi amice hæc in animo
Considera, & aliquando mei memineris in posterum.
Nullus hominum persuadeat improbum virum amare,
Cyrne, quæ enim est utilitas, ille vir amicus si sit?
Neque te ex gravi labore liberaverit & detrimento?
Neq; bonū habens, illius (te) participē facere voluerit.
Improbis verò benefacienti vanissima gratia est:
Perinde (est) ac seminare pontum maris albi.
Neque enim pontum seminans, profundā segetem metas.
Neque malis benefaciens, beneficium vicissim accipias
ab eis.
Inexplebilem enim habent improbi mentem, si verò
(in) uno aberraris,
Superiorum omnium effusa periit amicitia.
At probi plurimū fruuntur beneficio accepto.
Memoriam autem habent beneficiorū & gratiam postea.
Nunquam malum virum, amicum tac sodalem:
Sed semper fuge, tanquam malum portum.
Multi sanè potus, & cibi sunt amici:
In seria autem re pocliores (sunt amici.)
Fucato verò viro cognitu difficilius nihil (est).
Cyrne, neque cautionis est major.
Auri adulterini & argenti intolerabile detrimentum,
Cyrne, & invenire facile (est) viro sapienti.
Si autem amici mens viri in pectoribus latuerit
Tenuis existens, dolosum verò in præcordiis cor ha-
Hoc Deus fucatissimum fecit hominibus beat:
Et cognitis omnium hoc difficillimum.

Non

Ος δ' μὴρ γλώσσης ἐχ' ἐχθρὸν, δυσ-ὶ ἐταῖρ-
δεσποτ', Κύρε, κακὸς βλάπτ-ὶ πολλ-ὶ ἀν-.
Εἰ δ' ἐς ἐπαινέσεται σε τὸν ἐχθρὸν δόλιος ἑρπὼ,
ψευσεται δ' ἀλλ' γλώσσαν ἔπει κακίων,
Τοιοῦτος τοι ἑταῖρ-ὶ πέλει, φίλ-ὶ δυ μὰλ' ἐθελόσ-
δὲ κ' ἔπειτ' γλώσσαν λῶσα, φρονεῖ δ' ἕτερα.
Αλλ' εἰ μ τοιοῦτ-ὶ ἐμοὶ φίλ-ὶ, ἐς δ' ἑταῖρον
γιγνώσκω, ὄφελον, ὄφελον, ὄβριμον ὄντα φρένες.
Αντὶ κακηγορίης σὺ δ' ἐμὲ φίλε πάντ' ἐπὶ θυμῷ
φρεσὶ ζεο, μ ποτέ μι μνήσεαι ἐξονίης.
Μαλθακὸς ἀνδρώπων πέλεται κακὸς ἀνδρὶ φιλήσαι,
Κύρε, πὶ δ' ἐς ἀρὶ φίλ-ὶ καὶ ἐπ-ὶ κακὸν ἀνδρὶ φίλ-ὶ ὄρ-
Ουτε γὰρ ἐκ χαλκοῦ ἐ πόνῳ ῥώοντα κ' ἔτυξε,
ὔτε κεν ἐκ δόλου ἔχων, οὔ ἐκπαγλὸν ἔπαλμ,
Δειλὸς δ' ἐμφανέσι μαχέσι ἐν χερσὶ δέδοικ.
Ἴσον δ' ἀνδρείοις πέλεται φίλ-ὶ κακὸς
Οὔτε γὰρ ἀνδρείοις ἐπὶ ἔργμ, δεδοὺ κέλευθ' ἔρυσ-
ἐσπλακὼν ἐς ἔργον, ἀλλ' ἀπὸ νόσφι πεπάλ-
Ἀπλήστον γὰρ ἔχουσι κρυπτὸν νόον, ἐν δ' ἀνὶ μαίνε,
τῶν πρόδοτ' ἀπόπαν ἔπειθ' ἑταίρ-ὶ φιλότητ-
ἐς δὲ ἀγαθοὺς τὸ μὴ ἐσορᾶν πάντες ἀνθρώποι ἀνέντες,
μᾶλλον δ' ἔχουσ' ἐς κακὸν, ἐς δ' ἀγαθὸν ἐχόντω,
Μήποτ' ἐγὼ κακὸν ἀνδρὶ φίλον ποιοῖς ἑταῖρον,
ἀλλ' αἰεὶ φυλάσσαν, ὅτι καὶ κ' ἐμὲ
πολλοὶ τοι πόσεσ-ὶ καὶ ἐμοὶ ἐταῖροι,
ἐν δ' σπουδαίοισ-ὶ μάλιστ' ἀνδράσι τέρπ-
Κισσύλλε δ' ἀλλήλοις χαίρουσι χαλκοπάρῃοι ἑταῖ-
Κῦρε, ἐπ' ἀλλοίοις ἐπ' ἐπὶ ἐσθλὸν ἔπαλτ-ὶ
Χρυσὸν καὶ φιλίαν κ' ἐμὲ ἐν χερσὶ δέχοιτ' ἑταῖ-
Κύρε, κ' ἐξευρεῖν ῥᾴδιον ἀνδρὶ σοφῷ.
Εἰ δ' φίλ-ὶ νόσ-ὶ ἀνδρὶ ἐπὶ ἐπίσταται χάλκεα
φρεσὶν ἐνὶ, ἀλλ' ἐ ῥᾳδίως ἔπειτ' ἔχει.
Τοῦτο θεὸς κ' ἐθέλοντα ποιεῖν ἔρατον ἔρυσ-ὶ,
Καὶ γνῶναι πάντων τὸν ἀπίστοτατον.

Ομ-
παιρπιῆ

Non enim poteris cognoscere viri mentem, neque formã,
Priusquam tentaveris ceu jumentum. (næ,
Neque poteris conjectare, tanquã aliquando tempestiuè
Sæpè enim animum fallunt species, (profectus:
Neque potentiã opta (ô) Polypæda (te) eximium esse,
Neque facultatibus: duntaxat autẽ viro adsit fortuna.
Nihil in humanis patre & matre melius
Est, quibus sanctum, Cyrne, curæ est jus.
Nemo, Cyrne, damni & lucri causa ipse (est):
Sed dij horum datores amborum.
Neque quispiam hominum facit, in præcordijs intuitus
In finem, an bonum fiat, an malum.
Sæpe enim putans (se) facturum malum, bonum fecit:
Et putans (se) facturum bonum, fecit malum:
Neque cuiquã hominũ advenient, quæcunque voluerit:
Impediunt enim graves fines impossibilitatis.
(Nos) homines autem vana existimamus, scientes nihil:
Dij verò secundùm suam omnia perficiunt mentem.
Nemo unquam hospitem (ô) Polypæda qui fefellerit,
Atque supplicem, mortalium, immortales latuit.
Fac, malis autem iustè paucis cum facultatibus viuere,
Quàm dives esse, iniustè opes adeptus:
In iustitia autem comprehensum omnis virtus inest:
Omnisque vir bonus (est) Cyrne, justus qui est.
Diuitias quidem dæmon etiam improbissimo viro dat,
Sed virtus paucos viros, Cyrne, comitatur.
Iniuriam, Cyrne, deus primum malum dedit viro.
Cuius futurus est locum nullum ponere.
Parit profectò sanctas injuriam, quando improbũ opes
secure sint
Hominem, & cui non mens sana sit.
Nunquam mihi paupertatem pernicioſam viro iratus,
Neque egestatem Cyrne malam objice.
Jupiter enim sanè libram inclinat alias alij.
Interdum quidẽ discere, interdũ verò nihil habere.

Nunquam

Οὐδ' ἀνὴρ ἰδὼν ἀνδρὸς πόνον, ὅστις γαμεῖ δὴ,
σπεύσει ποιεῖσθαι παῖδα τοιοῦτον ζυγόν.

Οὐδὲ καὶ κακοῦσθαι, πάντες ὅσοι ἐς ἄστεα ἐλήλυθον
πολλὰ καὶ χθονὸς μέλη ἔξαπατῶσ' ἰδέαι.

Μήτ' ἀγαθὸν εὐτυχῆ πολυπαίδη ἔχειν εἶναι
μήτ' ἄρχειν μόνον δ' αὐτὸν γίνεσθαι τύχης.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι πάρος ἢ μοῖρ' ἄμεινον
ἔπλετο, οἷς δοῖ' ἡ Κύπρις μίμνειν ἄλοχον.

Οὐδεὶς Κύπρις ἄτης ἢ κέρδεος αἰτιώτερος,
ἀλλὰ θεοὶ τούτων δύ' ὄντες ἀμφοτέρων.

Οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐς χάριν, ἢν χρείαν εἰδῶς
ἐς τέλος, εἶτ' ἀγαθὸν γίγνῃ εἴτε κακόν.

Πολλάκις δὲ δούλων δόξαν κακὸν ἐσθλὸν ἔθηκε,
καί τε δοκῶν δοῦναι δοῦλον, ἔθηκε κακόν.

Οὐδὲ τὸ ἀνθρώπων θέλημ', ὃς ἀθέλητοι·
ἴδοι δὲ χαλεπῶς πού τις ἀμηχανίης.

Ἀνθρώπους δὲ μὴ πάντα νομίζομεν, οἵδ' ὅτις ὑλίγη
θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.

Οὐδείς πω ξείνου πολυπαίδη ἐξαπάτησε,
οὐδ' ἐκ πόλιν, δυνατὸν, ἀθανάτης βλάβη.

Βέλεα δ' εὐσεβίαν ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν,
ἢ τῷ λυθῆν, οὐδὲν χρήματα πανάμερον.

Ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀγετ' ἔθη.

πᾶς δ' τ' ἀνὴρ ἀγαθὸς Κύπρις δίκαιος ἐών.

Χρήματα μὲν δικαίων καὶ πενιχρὰ αἰδρὶ δίδωσιν,
οὐδ' ἀρετὰ ὀλίγοις ἀνδράσι Κύπρ' ὄπιδ.

οὐκειν Κύπρις θεὸς φρῶτας κακὸν ὄπασεν αἰδῆ.

ἢ μέλλει χρῆσθαι μηδεμίαν θεὸς εἶναι

Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακὸς ὄλβος ἕπηται
ἀνθρώπῳ ᾧ ὅτῳ καὶ νόος ἀρτίος ᾖ.

Μήποτε μοι πενίαν δυσαμμόρον ἄνδρες ἀλῶνται
Μὴ δ' ἀχρημοσύνην κλομένην αἰσχύνεσθαι.

Ζεὺς χαίρει τὸ πλάσιον ἐπιρρέπει ἄλλοτε ἄλλῃ.
ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε δ' ἄλβιον ἔχειν.

Μή-

Nunquam Cyrne fandita verbum magnum: novit enim
Hominum, quid nox & dies vitæ perficiat.
Multi quidé utuntur malis cõsiliis, numine autẽ dextro
Quibus quod malum videbatur, cedit in bonum.
Sunt verò (alii) qui & consilio bono, & numine sinistro
Res gerunt, finis autem rebus non succedit.
Nemo hominum, neque dives, neque pauper,
Neque malus sine numine, neque bonus (est.)
Aliud alii malum est, revera autem beatus nemo (est)
Hominum, quotquot sol intuetur.
Quem autem dii amant, & invidus laudat,
Viri verò studium est nullum.
Deos ora, quibus est magna potestas, nihil sine diis
Est hominibus, neque bonum, neque malum
Virum bonum paupertas, quàm alia res omnes, domat
Et (quã) senectus cana, Cyrne, & (quã) febris. (magis
Quam quidem (pauperiem) oportet fugere, & immensum mare
Projicere, & petras, Cyrne, contra altas.
Omnis n. vir paupertate domitus, nec quicquam dicere,
Neque facere potest: lingua verò illi ligata est.
Oportet igitur simul super terram & lata dorsa maris
Quærere gravis, Cyrne, liberationem paupertatis.
Mori (ô) amice Cyrne, pauperi melius est viro,
Quàm vivere dura afflictum paupertate.
Arietes quidem & asinos quærimus, Cyrne, & equos
Generosos, & quisque vult ex bonis (non renuit
Admittere: ducere autẽ malã (uxorem) mali viri (filiã)
Generosus vir, si ei pecunias multas dederit:
Nulla (fœmina) mali viri recusat esse uxor
Divitis, quin divitem vult (maritum) loco boni.
Opes quidem æstimant: & ex malo (viro certam) bonus
duxit uxorem,
Et malus ex bono (orta.) (cum) divitiis miscetur genus.
Itaque ne mirare, genus (ô) Polypeda civium
Labefactari: malis enim miscentur bona.

Ipse

Μόνοισι Κύρν' ἀγορᾶς ἔπος μέγα. οἵδ' ὑδὲ δίκας
ἀνδρῶπων, ὃ τι νύξ' ἡμέρα ἀνηὶ τεκεῖ.
πολλοὶ τοι χρῆν' ἐπιλαθέσθαι, δαίμονι δ' ἐπέσθαι,
εἰς τὸ κακὸν δοκέοντ' ἰέναι πάντες ἐς ἀγαθόν.
Εἰσὶν δ' οἳ βιλῆς τ' ἀγαθῆς, ἢ δαίμονι φαίλῳ
μοχθίζουσι, τέλος δ' ἐγγυάσαν ὑχ ὑπάρχει.
Οὐδεὶς ἀνδρώπων ὅτ' ὄλβιος, ἄτε πινυχρός,
ἄτε καλὸς ἰδέσθαι δαίμονος, ἠ ἀγαθός,
ἀλλ' ἄλλῳ κακόν ἔδη, τὸ δ' αὖτικα, ὄλβιος ἐσθλὸς
ἀνδρώπων, ἐπόσις ἠέλιος καθορᾷ.
ἀνῆ θεοὶ τιμῶσιν, ὁ κῆ μωμεύμενος αἰνεῖ,
ἀνδρὸς ἢ σπουδὴ γίγνεται εὐθυμία.
Θυμῷ εὐχῆ, οἷς δεῖ μέγα κράτος, ἤτε ἄτερ δαίμων
γίγνεται ἀνδρώποις, ἤτ' ἀγαθὸ' ἤτε κακόν.
Ἀνδρὶ ἀγαθῷ πείνη πίσυνον δὲ μενεπτολέμοιο
καὶ γήρως πολιῆς, Κύρνε, κῆπιάλου.
Ἰὼ δὴ χρὴ φεύγοντα κῆ εἰς μεγακήτεα πόντου
ῥίπτειν, κῆ πῆχυ ὦν, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτου.
Πᾶς δ' ἀνὴρ πείρη δαμάζεται· ἤτε τι οἰνῶν,
Οὐδ' ἔρξαι δυνάμενος, γλήνας ἢ οἱ λέγειν.
Χρὴ δ' ὁμῶς ἐπίκλυόν τε κῆ οὐρέα πάντα δοκεύειν,
Ἰξελάαν χαλεπῆς, Κύρνε, λόγον πείης.
Τελαμῶνα, φίλε Κύρνε, πινυχῇ βέλτερον αἰνῆσαι,
ἢ ζώειν χρήμασι τεθρόμενον πείρῃ.
Κεἰς δ' κῆ ὄνος ἱζήσθα, Κύρνε, κῆ ἵππος
εὐμβλείας, καί τις βέλτερα ἐξ ἀγαθῶν
Βόσιδαι; γῆμαι κῆ κακὴν κακοῦ ἠμελέοντος
ἄλλος ἀνῆρ, ἤν οἱ χρήματα πολλὰ δίδῃ.
Οὐδ' ἀμέλει κακοῦ ἀνδρὸς ἀναίνεται ἢ ἄκοιτις
κλαίειν, ἀλλ' ἀρετὴν βέλτερα πάντ' ἀγαθή.
Χρήματα δ' τιμῶσι, κῆ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγειρε,
κῆ πακτὸς ἐξ ἀγαθοῦ πλούτου ἔλυξε γόος.
Οὕτω μὴ θαυμάζειν ἔοικε, πολυκλύδη, αἰνῶν
μεμφόμενος, σιωπᾷ γὰρ μέγα πάντα κακοῖς.

Λύτος

Ipse quidem hanc cognoscens malo patre ortam esse,
In ædes (suas) ducit, opibus (illius) inductus,
Nobilis ignobilem, quandoquidem fortis ipsum necessitas
Cogit, quæ viri fecit miseram mentem.
Opes verò cui à Ioue, & cum justitia viro fuerint,
Et integrè, semper quidem stabile est:
Si verò iniustè præter tempus vir lucri cupido animo
Acquirat, sive jurejurando præter justum capiens,
Statim quidem ferre lucrum videtur, in finem verò
Rursum est damnum, Deorum enim superior est mens,
Sed hæc hominum fallunt mentem, non enim super ipsos
Fiunt beati rei erroris.
Sed hic quidem ipse solvit malo debitum, ille verò charis
Noxam postea liberis appendit.
Aliū verò non apprehendit vindicta: mora enim impudēs
Prius super palpebras sedebat, fatum afferens,
Nemo profectò exuli amicus & fidelis sodalis (est),
Exilio autem est hoc acerbius.
Vinū sanè potare multum malū (est): si verò quis ipsum
Potarit prudenter, non malum, sed bonum (est).
Cyrne, amicos secundū omnes commuta varios mores,
Ingenium temperans, quod quisque habet.
Polypi mentem obcine versipellis, qui ad petram
Cui adhæserit, talis visu apparet.
Nunc quidem hac sequere, aliquando aliis colore fias.
Celeris mutatio quidem sapientia est morum.
Neque nimis indignare, cum perturbantur cives,
Cyrne, medià autem perge via, quomodo ego.
Quisquis quidem putat proximum suum scire nihil,
Sed ipsum solum varia consilia habere:
Ille sanè amens est, mente privatus bona:
Æque enim omnes varia scimus,
Sed hic quidem non vult turpes quæstus sequi:
Alteri verò doli magis infideles placent.

Divitiarum

αὐτὸς τοι παύτλῳ εἰδὼς κακὸν πατρὸς ἑοῖο
ὃς οἱ ἐὼν ἀγαθὸς, χρήματα πεδασσάμενος.
Ἐν δὲ θεὸς κακὸν ἔσπε κέαρ πάρ μοι βασιλῆι
ἐντύνων, τὸ μὲν αὖτος ἐκὼν ἀέκητι νόοιο.
Χρήματα τοι μὲν ἔγωγε δόσαν καὶ δίκα᾽ ἐφύτευσα
καὶ κατέβην, εἴκων δ᾽ ἔργον ἐπὶ ἔργῳ ἔπιτνεν.
Εἰ δ᾽ αὖ τοι παρὰ καιρὸν ἀνὴρ φίλος ἀμφιπολεύοι
κήδοιτο, εἴδ᾽ ὅτεο πρὸ τοῦ ἐπιτρέπειν ἐθέλοι,
Αὐτίκα ἰδὼν τὸ φέρτερον κέαρ ἐν στήθεσι θείη
αὐδῆς ἐγγύθεν ἐκὼν, θεῶν δ᾽ ὑπερέχα νόον.
Ἀλλά τ᾽ ἀνθρώπων ἀπὸ τοῦ νόον ἔβλεπεν αὐτὸς
γίγνεται μάλιστα πρήγματα ἀμπλακίης.
Ἀλλ᾽ ὃ μὲν αὐτὸς πῆσι κακὸν χρέος, ὃς φίλοισιν
ἄτλιον ἔξοισεν πολὺν ἐκπυρέμησεν.
Ἄλλον δ᾽ ἐ κατέμαρψε δίκη· ἐπιβὰς γὰρ ἀλείτης
πρόσθεν ὀπὶ βλεφάρῳ ζέτο, κῆρα φέρων.
Οὐδεὶς τοι φεύγοντι φίλος, χρῄζουσι δὲ πᾶσι,
τῆς δὲ φυγῆς δύστη τῦ᾽ ἀπιηρότερον.
Οἶνόν τοι πίνειν πολλὰ, κακὸν δ᾽ ἐμοὶ αὐτὸν
πίνῃ ὁπόσ᾽ ἀμέλγω, ἠ κακὸν, ἀλλ᾽ ἀγαθὸς.
Κύρνε, φίλας χεῖρ᾽ πάντας ὁρᾷς ἐπὶ πολλὸν ἰόντας,
ὀργὴν συμμίσγων, ἥντιν᾽ ἕκαστος ἔχει.
Πολλάκι ὀρχηθμῷ ἴσα πολυπλόκῳ, ὃς τοτὲ μὲν γὰρ
τῇ τοῖσδε μέλπει, τοῖσδε δ᾽ ἐπεῖν ἐφάνη.
Νῦν μὲν τῇ δ᾽ ἐτέτυ, τοτὲ δ᾽ ἄλλοῖσι χρόα γίγνεται·
κρεῖσσον τοι σοφίη γίγνεται οὐδὲν ἐοῦσα.
Μηδὲν ἄγαν γ᾽ ἀγαθὸν τε καὶ οὐκ ἀγαθὸν πολίηται,
Κύρνε· μέσσα δὲ ἄρχει ἐπ᾽ ἀνδράσιν ἔμπεδα ἔργα.
Οὐκ ἐς τὸν δοῦλον ἐπὶ πλησίον ἐλθόντα μόνον βλέπε·
ἀλλ᾽ αὐτὸς μὲν ποιέλα δόμον ἔχεν.
Καὶ γὰρ ἄρρωστον, ὅτε ἐλεμμένον ἔλλαβε, ἴσως
τὸ πάντες ποιέλα ὀπισταμένους.
Ἀλλ᾽ ὃ μὲν ἐκ ἐθέλῃ κακοεργὸν ἔμεν ἐπὶ δοῦλος,
τῷ δὲ δολοπλοκίαι μᾶλλον ἀπεχθέα ἔσται.

Divitiarum autem nullus (est) finis certus hominibus:
Qui enim nunc ex nobis plurimas habent facultates,
Duplo augere (cas) properant quisnam saturaverit omnes?
Opes quidem mortalibus sunt amentia.
A te autem statim emergit, quam cum Iupiter
Mittet laborantibus, alias alius habet.
Arx & turris qui erat fructo populo,
Cyrne, modicum honorem consequitur bonus vir.
Neq; amplius decet nos, nimirum viros salvos,
Diruere, tanquam civitatis mœnia expugnandæ.
Tibi quidem ego alas dedi, cum quibus super immensum (mare
Volabis, per terram omnem sublatus
Facilè: epulis vero & convivijs aderis
In omnibus, multorum versans in otibus;
Et te cum tibijs canoris juvenes viri
In mundo amabiles honesta & suavia
Canent: & postquam tenebrosas sub lacebras terræ (rebis,
Iveris, luctuosas in Ditis domos:
Nunquam, ne mortuus (quidem) amittes gloriam, neq; la-
Immortale hominibus semper habens nomen,
Cyrne, per Græciam terram versans, & per insulas,
Piscoso transiens mari in sterili,
Non equorum tergis insidens, sed te navi vehens
Splendida Musarum dona violis coronatarum
Omnibus enim, quibus curæ est, & posteris, carmen,
Eris cum, donec terra & sol (erunt).
Cæterùm ego modicam à te consequor reverentiam.
Quin tanquam puellis puerorum verbis me decipis, (valere.
Pulcerrimũ (est id, quod est) justissimum, optimum verò est
Res verò jucundissima est, id quod quis amat, assequa-
Equa ego (sum) pulchra & cereatrix, sed postremum
Virum fero, & mihi hoc molestissimum.
Sæpe profectò cõtrivi effringens frenum
Fugere, excutiens malum auriga.

Non

Πλήσσῃ δ' ἀλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀπειρεσίων ἀνέμων πνοαί·
οἳ γὰρ τοῦ ἡμῖν πλεῖστον ἔχουσι βίον,
Διπλάσιον φρονέουσ· ἢν αἰ καρδονίαι ἀμφιραφεῖς
χέωνται τοῖς δυστοῖς νέφεσι πίδακες ὑδάτων.
Ἤτοι δ' αὐτῶν αὐθαιρεσίῃ γίνονται ἔργα Διὸς
πάμφωτος κοσμοῦντος, ἀλλοτε ἄλλα τρόπα·
Ἀ κεφαλὴ δὲ πυρὸς ἀμφὶ κυκλοφορεῖται ἀϋτμή.
Κύμβ' ὀλίγος πρὸς δεκαπλοῦν ἀνδρὸς ἔχει.
Οὐδ' ἂν μὲν ἀρχὴ πρῶτα κατ' αὐδὴν σημαίνοι
λύειν, ὡς πόλεως τοῖχ' ἁλωτὰ βίᾳ·
Σοὶ μὲν ἐγὼ πάντῃ ἑδανὸν, σαφὲ οἷς ἐπ' ἀταλφρονέοντι
πιστὸν ἐπιστήσω, καὶ φίλον ἔμμεναι.
Ῥηϊδίως· βοῦνιν γὰρ ἐλαφρίζουσι πεφυγμὸν
ἀνέμου, πολλῶν καὶ μέγα σῶμα κακῶν.
Καί σε σὺν εὐλίπποις λιγυφθόγγοις τε νάοις ἄφθιτος
ἐν κόσμῳ θήσεται ἠλέκτρου λιγέα
ἠοῦς· ἐγὼ δ' ἀνορεγὲς ὑπὸ κευθμῶσι γαίης
βήσω, πανυσσυκύτους οἷς ἐπὶ νὺξ δύεται.
Οὐ λήσει· ἐπὶ δ' ἔμπαλιν ἔρχεται ἐσθλὸς ἐπὶ χρηστόν,
ἀρθέντων ἀνδρῶν πάντες ἀείρονται ὄνειαι.
Κύρνε, τάδ' ἐλλὰς δεξιὸν ἐπιφθέγγεται ὄρνις,
ἐχθυόεντα κατ' ὠκύπτερον ἐν πόντον.
Οὐχ ἁπλῶς τοῦτ' ἐπέτειλα, ἀλλά σε πάμφωτ'
ἀγλαὰ μυκτῆρι δέρκεσθαι πεφυλαγμένον,
πῶς γλαυκὸς μαίνηται, καὶ ἐπαμείψεται, ἀνδρὶ
ἔστιν ὅπως· ὅρα δ' ἀμφὶ γαλήνῃ πέλαι.
αὐτὸς ἐγὼν ὀλίγης πειρᾶν σὺν πυξαίῳ εἴδεῖς.
ἀλλ' ἄστορ μικρὸν πάντα λύσις μ' ἀπατᾷ·
Κάλλιστον τὸ δικαιότατον, ἥδιστον δ' ἐπαινεῖν,
ἀρθέντα ἢ τετυπωμένον, ἢ τις ἔχῃ, τὸ πυξαίῳ.
Γ' ἀπὸ ἐγὼ ἐλλὰς ἀθάλλῃ, ἀλλὰ τάδ' ἀκούσας
αὐδρα φίλῳ, κἠμοὶ τοῦτ' ἀνιηρότατον.
Πολλάκις δὲ γαλήνην διαρρήξασα χαλάζῃ
φεύγουσ', ἀκαμάτῃ δ' ἀμφὶ κέλευθ' ἠέρχεται.

Non mihi bibitur vinum, postquam ad puellam teneram
Alius vir habitat, multò me pejor.
Frigidam mihi aquam cum chari bibunt parentes,
Quare simul aquam, & me lamentans fert.
Illic mediam (ipsam) puellam amplexus brachio, osculatus
Collum: illa verò tenerùm loquebatur ex ore. (sum
Cognoscibilis (est) sanè paupertas, & aliena existens:
Neque enim in forum venit, neque judicia
Vbique enim deterius habet, ubique & permista
Vbique verò inimica simul est, ubicunque fuerit.
Æqualiter sanè alia quidem dii mortalibus hominibus,
Senectutemq; gravem, & juventutem dederunt;
Omnium verò pessimum inter homines, morteque
Et omnibus morbis est nequius, eis,
Liberos postquam educaveris, & necessaria omnia præbu-
Pecuniamq; reposueris, multa molesta perpessus,
Patrem odio prosequuntur, imprecanturq; (illi) interire,
Et execrantur, veluti mendicum supervenientem.
Verisimile est malum virum male jura administrare,
Nullam in posterum reverentem deorum iram.
Improbo enim difficilia homini licet multa suscipere
E vestigio, cogitareq; quomodo recta omnia faciet.
Civium nulli fidelis existens pedem hunc progredere,
Neq; jure jurando credulus, neq; pacto,
Neq; si Jovem vult præbere regem maximum
Sponsorem immortalium pignora ponere volens.
Nam in civitate ita maledico placet nihil,
Quàm (se) servare vulgus infelicius.
Nunc verò proborum mala sunt bona improbis
Virorum, sunt q; perversis lex.
Pudor quidem enim periit, impudentia autem, & injuria
Superans fusit etiam, terram totam occupat.
Neq; leo semper carnes comedit, quinimò ipsum
Et fortem etiam existentem capit perplexitas,

Garrulo homini tacere gravissimum onus (est,)
Loquens autem imperitus, quibuscum est, omni est:
Oderuntq; (cum) omnes: necessarius verò congressus
Viri talis, convivio est.
Neque vult amicus esse, postquam malum viro evenerit,
Neque si ex utero, Cyrne, uno natus fuerit.
Asper & dulcis esto, & morosus, & immitis
Famulis, & servis, vicinisque propinquis. (mittere,
Non oportet obstrepere bonæ vitæ, sed ipsam quietam o-
Malam autem movere, donec in recta constitueris,
Mali non prorsus mali ex utero nati sunt:
Sed (cum) viris malis incuntes amicitiam. (liam,
Factaque improba dicaci, & verba maledica, & contume-
Sperant illos omnia dicere vera.
Inter sodales, vir prudens esto:
Omnem verò convivem tanquam absentem puta.
Scito ferre ridiculas: fortis verò fortis sis,
Cognoscens mores, quos quisque habet.
Inter insanos maximè insanio, sed inter justos
Omnium hominum sum justissimus.
Multi quidem divites sunt mali, boni autem sunt pauperes:
Sed nos (cum) illis non commutabimus
Virtutem divitiis: quoniam illud quidem habile (est) sem-
Opes verò hominum aliàs alius habet. (per,
Asper, Cyrne, bonus quidem vir animum habet firmum semper,
Fortis verò (est) in quæ bonis posita, in quæ malis.
Si verò Deus malo viro facultates & divitias dabit,
Insipiens maliciam non potest continere.
Nunquam ob parvam causam amicum virum perdideris,
Credens gravi Cyrne calumniæ.
Si quis peccatis amicorum in omni (re) irascitur,
Nunquam inter se concordes, neque amici
Poterunt esse. Peccata enim homines insequuntur
Mortales, Cyrne, dii verò non voluntes sunt.

Καὶ

Et lentus consultus cepit celerem hominem, sequens,
Cyrne, cum recta deorum justitia immortalium.
Quietus, sicut ego, mediam viam ingredere pedibus,
Neq; aliis tribuens Cyrne (ea quæ sunt) aliorum.
Nunquam exulem virum ubi spem Cyrne osculaberis:
Neq; enim domum regressurus est idem amplius.
Ne quid nimis propera, omnium media optima: & sic (est.)
Cyrne habebis virtutem, quam quidem accipere difficile
Iupiter mihi amicorum det remunerationem, qui me amant,
Et (me quàm) inimicos magis, Cyrne, potentem fore.
Et sic possim videri inter homines Deus esse,
Si, postquam remunerâvere, me fors apprehendat mortis.
Sed Iupiter perfice mihi cœlestis opportunum votum:
Da verò mihi pro malis & aliquo amici bono, (num
Moriar autem, si nullam malarum sedationem solicitudi-
Invenero, dederisq; pro calamitatibus calamitates.
Fatum enim sic est, ulcisci verò non apparet nobis
Virorum, qui meas facultates tenent, vi
Deprædati: ego autem tanus transivi alveum,
Torrente fluvio omnibus spoliatus.
Horum liceat nigrum sanguinem bibere, ac bonum attollat
Numen, quod ex mea sententia perficiat hæc,
O improba paupertas, cur cessas (me) rei nquens ad alium
Virum ire? cur verò quidem me non volentem amas?
Quin abi, & domum alium accede, neq; cum nobis
Semper miserabilis hujus vitæ sis particeps.
Forti sis animo Cyrne in malis, postquam & in bonis gau-
Quando te & hæc fatum jubebat habere. (debat,
Sicut autem ex bonis accepisti malum, sic verò & rursus
Emergere tenta, deos precans.
Neq; nimis ostenta, malum verò Cyrne ostentare,
Paucos solicitos tui mali habes.
Viri cor minuitur, magnam injuriam passi,
Cyrne: ulciscentis verò augetur postea.

Bene

Καὶ βεβαίως εὐθύλως εἶλεν τὰ χωὶ αὖθις ἐμ, ἀλλ' ὦνα,
Κύρνε, σὺν εὐδοίῃ θεῶν δίκῃ ἐλάσσων.
Ἦν χ' ὁ ζώων ἐγὼ, μείζων ἐνθ' ἐγὼ εἰμί,
μὴ δ' ἐτέρωσι δίδες Κύρνε τὰ σῷ' ἑτέρων.
Μήπ' τε φεύγοντ' ἄνδρα ἐπ' ἐλπίδι Κύρνε φίλης γε
Οὐ δόξῃ δὲ βαὶς γίνεται τοῦτος ἔπ.
Μηδὲν ἄγαν αὐθάδειν, πάντων μέσ' ἄριστ' ἐστ' ἔτης
Κύρν' ἕξεις ἀρετὴν, ἥντε λαβὼν χαλεπόν.
Ζεύς σοι τῶν τε φίλων δίκῃ πάσιν, ἠδ' ἐχθίστοις,
ἧν τ' ἐ θεῶν μείζων Κύρνε βιωσόμενον.
Χ' ὕστερος αὖ δοκίμοις μετ' ἀνθρώποις θεὸς εἶῃ,
ἢν ἀκροτατάρῳ σε μοῖρα κίχῃ θανάτου.
Ἀλλὰ ζεὺς τέλεσόν σοι ὁλύμπιε καί σον ἐπ' χὴν,
δὸς δέ μοι αὖτε κακῶν, καί τι παθεῖν ἀγαθόν.
Τὸν δ' εἰ μή τι κακῶν ἀμπαυμένα μεμιμῶν
ἐν ἐμοὶ μὲν, δόλιον τ' αὖτ' ἀνίαν ἀνίαις.
Αἶσα γὰρ ἔστ' ὅτε, νῆσις δ' ἐ φαίνεται ἠῶν
ἀνδρῶν, οἳ τὰ μὰ χρήματ' ἔχουσι, βίῃ
Συλήσαντες ἐμὰ ἢ κύων ἐπήρουα χαλεφθῆναι,
χειμάρρῳ τοταμῷ πάντ' ἀπορεσόμενος.
Τῶν δὴ μὴ λάβε ἄμα πεῖν, ὅτι τ' ἐν λὸς ἄγυιαι
ἅμ' μοι, ὃς κατ' ἐμὸν γῆν τελέσσετε πάλ.
Ὦ δειλὴ πολίη, τί μοῦνος φρολιπόντα πρ' ἄλλον.
ἀνδρ' ἴθυνας; τί δ' δὲ μ' ἐκ ἐθέλοντα φιλεῖς;
Ἀλλ' ἴθι, κ' δόμον ἄλλον ἐποίχεο, μη δ' ἐμεῦ μέλῃ
αἰεί δυσκήλου δὲ βιωσόμενος.
Τόλμα Κύρνε κακοῖσιν ἐπεὶ κρατερὸς εἶσιν ἐχαρεῖς,
εὖ τε σὺ κ' τόπον μοῖρ' ἐπιβαλλεν ἔχειν.
Ὡς δ' ὧδε ἐξ ἀγαθῶν ἐκακώθης κακὸν, ὡς δ' κ' ἐδὲ
ἐν λιμαὶ κύρνῳ, θεοῖσιν ἐπευχόμενος.
Μὴ δ' λίμ ἐπέρασε κακὸν δ' π Κύρν' ἐπιφαίνειν,
παύρης κηδεμόνας σῆς κακότητος ἔχεις.
Ἀνδρὸς τοι κρείσσων ἐστὶν ὅτις, μέγα πῆμα παθοῦσ',
Κύρν' ἀποστυγέῃσι δ' σὺ ξυνὸν ἔχοπαθών,

Bene demulce inimicum: postquam verò sub potestatem
veneris (tuam)
Vlciscere ipsum, excusationem nullam admittens.
Refræna mentem linguam verò suavitas semper sequatur.
Improborum quidem est cor acrius.
Non possum noscere animum civium, quem habent:
Neque enim benefaciens placeo, neque malè.
Vituperant autem me multi simul mali, atque etiam boni:
Imitari verò nemo insipientium potest.
Ne me invitum vi pungens sub plaustrum adige,
In amicitiam nimis Cyrne attrahens,
(O) Iupiter chare, miror te: tu enim omnibus imperas,
Honorem ipse habens, & magnam potestatem:
Hominum verò bene nosti mentem, & animum cujusq;:
Tua verò potentia omnium est summa (ô) Rex.
Quomodo autem tua (ô) fili Saturni, audet mens viros in-
In eadem sorte, & justum habere? (justos
Sive probitate delectetur mens, sive scelere
Hominum injustis operibus incumbentium.
Nihil quicquam diseretum à numine est mortalibus,
Neque vis quam ingressus (quis) immortalibus placeat.
Attamen autem divitias habent innocuas: alii verò ex ma-
Facti cohibent animum, tamen paupertatis (lis
Matrem inopiam acceperunt (ii qui) justa amant,
Quæ virorum impellit animum in errorem.
Lædens in pectoribus mentes forti præ necessitate,
Audet verò non volens (vir) turpia multa ferre.
Divitiis cedens: quæ quidem mala multa docent,
Mendaciaq; dolosq; perniciosasq; lites.
Virum etiam invitum, malum autem ei nihil videtur,
Hæ enim molestam pariunt anxietatem. (melior
In paupertate autem quando (est) malus vir, tunc multò
Apparet, donec quidem divitiæ (eum) occupant.
Hujus quidem injusta cogitat mens, neque semper
Recta sententia pectoribus innata est. Illius

Εὖ κώπλες τ' ἐχθρὸν, ὅταν δ' ὑπονοήσῃ τι ἄλλο,
πρᾶα μὲν, οὐ φρασὶ μηδὲν ἀμείβων θυμῷ.
Γ' χρὴ νόον γλαφυρὴν τὸ μέλλιχον αἰὲν ἐπίδμεν,
δηλῶν τοι τελέθει καρδίη ὀξυτάτη.
Οὐ δυήσεται ζωὸν αἰζῶν, ὅστις ἔχυσιν
Οὔτε τὸ εὖ ἔρδων ἀδυήσεται, οὔτε κακῶς.
Μωμῶνται μὲν πολλοὶ ὁμῶς κακοὶ ἠδὲ καὶ ἐσθλοὶ,
μισεῖς δ' ὑδὲ σὺ σῶν ἀσφαλέως δύνασ.
Μή μ' ἄκοσμα βάλῃ κατὰ νῶτα ἄμαξα ἔλαυνε·
εἰς φιλότητα λίαν Κύρνε τρεσυλλόμενος.
Ζεῦφιλε, θαυμάζω σε· σὺ γὰρ πάντεσσιν ἀοιδὴν
πρᾶτα αὐτὸς ἔχων, καὶ μεγάλων δύναμαι.
Ἀνδρῶν δ' εὖ δίδαξε νόον, καὶ θυμὸν ἀκούειν·
σὺν δὲ κράτος πάντων ἔσθ' ὑπατον βασιλεῦ.
Πῶς δὲ σέο Κρονίδη τολμᾷ τόδε ἄνδρας ἀλιτρὸς
ἐν τιμῇ μοίρας, πάντε δίκαιον ἔχειν;
Ἦ ῥ' ἐπὶ σοφροσύνῃ· τέρδη νόος, ἤπερ θεὸς ὕβριν
ἀνδρῶν ἀδίκοις ἔργμασι πειθομένων. τερδῆ.
Οὐδὲ πεκριμένως θεὸς δαίμονες ὅστι βροτοῖσιν,
ἀλλ' ὁδὸς ἥντιν' ἰὼν ἄλλα ἀτέσιν ἀδεῖ.
Ἔμπης δ' ὅλεον ἔχυσιν ἀπήμονα· τοὶ δ' ὑπὸ δαιμῶν
ἔργον ἔχον θυμῶν, ὅμως πατρὸς
Μητρὸ ἀμοιχαίλιον ὀλέσσαν τὸ δίκαια φιλοῦντες,
ἢ ῥ' ἀνδρῶν θεράπων θυμὸν ἐς ἀμπλακίαν.
Βλάπτυσσ' ἐν σφίσιν φρένας κατερῆς ὑπ' ἀνάγκης,
τολμᾷ δ' ὑπ' ἐδέλεαρ αἶσχρα πολλὰ φέρειν,
Χρημοσυνῆς ἕνεκεν· ἢ δὲ κακὰ πολλὰ διδάσκει,
ψεύδεά τ' ἐξαπάτας τ' ἐλομένη τ' ἔειδας,
Ἄνδρα κ' ὑὸν ἐφέλοιτο· κακὸν ἢ οἱ ὑδὲν ἔσεσθαι
ἢ δὲ κ' χαλεπὸν πῆσι τέκνοισι.
Ἐν ποίῃ δ' ἔτι φίλος ὢν ἦρ, ἅ, τε πολλὸν ἀμείνων
φαίνεται ἐς τ' ἂν δὴ χρησιμοσύνη πατέχῃ.
Τῶν γὰρ τ' ἀδίκια φρονέει νόος, ὅτε σφι ἀεὶ
ἰδεῖν γνώμη σῆδισιν ἐμπρέπῃ.

Illius autem neq; mala sequitur mens, neq; bona:
Sed bonum audere oportet hæc & illa ferre.
Reverere verò amicos, fugeq; pernitiosum jusiurandum:
Verere autem immortalium iram devitans.
Nil nimis festina: tempus autem omnibus optimum
Factis hominum, sæpe verò ad virtutem.
Festinat vir lucrum quærens, quemcunq; fortuna
Propensa in magnum delictum protrudit:
Et eum facit putare, quæ quidem sint mala, ea bona esse
Facilè: quæ verò sint utilia, ea mala (esse.)
Amicissimus cum esses (mihi) peccâsti: ego verò tibi autor
Sed tu mentem non bonam nactus eras. (nihil sum;)
Nullum thesaurum liberis repones meliorem
Pudore, qui bonos viros, Cyrne, sequitur,
Nullus hominum vicii videaris esse socius,
Quem consiliumq; sequitur Cyrne, & quem potentia,
Bibens verò non sic inebriabor, neq; me vinum
Exagitabit, ut dicam grave verbum de te.
Neminem si nilem mihi possum quærens invenire
Fidelem sodalem, cui nullus est dolus,
Ad indicem verò profectus atteror, tanquam plumbo
Aurum præstantior verò nobis inest mens.
Multa me intelligentem prætereunt, sed necessitate
Taceo, cognoscens nostram potentiam.
Multis hominibus linguæ ostia non adjacent
Congrua, & ipsis multa non curanda curæ sunt.
Crebrò enim malum reconditum intus, melius (est:)
Bonum verò foras egressum melius (est,) quàm malum.
Omnium quidem non nasci hominibus optimum (est,)
Neq; intueri radios celeris solis:
Natum verò quam citissimè portas Plutonis transire,
Et jacere multa terra obrutum. (nam
Procreare & educare facilius hominem, quàm mentem bo-
Inserere, nemo adhuc hoc perpendit,

Τῷ δ' αὖ τε κακοῖς ἔπεσι μὴ θῦμὸν, ἔτ' ἀγαθοῖσι·
ἢ δ' ἀγαθὸν τολμᾶν χρὴ πάντ' ἠδὲ ἔπεα.
Αἰδεῖσθαι χρὴ λαὸν, φεύγειν τ' ὀλοὸν νέφος ὀρνίς·
ἔνθεμις δ' ἀθανάτων μὴ γε ἀλεύασθαι θεόν.
Μηδὲν ἄγαν κατὰ σεῦ· καὶ ἐς ἐσθλὸν πάντα ἄειρε θεόν·
ἔγκλασιν αὐδήσω πᾶσι, πολλάκι δ' εἰς ἀρετὴν
Σπεύδῃ αὐτὴ κέρδος· δίζημαι θεόν, ὅν τινα δαίμων
ὁρμήσῃ εἰς μεγάλου ἀμφιλαφίην πορεῖν.
Καὶ οἱ ἔδωκε δοκεῖν, ἃ οἱ ἦν καὶ, ταῦτ' ἀγαθ' ἔῃ
ὑμαρέως· ἃ δ' αὖ ἦ χρήσιμα, ταῦτα καὶ
φίλατ' ἐστὶν ἡμαρ ἕκαστον· ἐγὼ δ' ἔτι αἴτιος ἁδίνων·
ἀλλ' αἰεὶ τὸς γοῦμος ἀγαθὸς ἔτυχες.
Οὐδέν' ἄγαν θνητοῖσιν παισὶν καταθήσῃ ἀμείνω
αἰδῶ, ἢ τ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρν', ἔπεται.
Μηδὲν θ' ἁνθρώπων καπίας δοκεῖ ἔῃ ἐπαύρων,
ὧν γνώμη δ' ἕπεται, Κύρνε, καὶ ἁρμονίη.
Πίνων δ' οὐχ' ὕπνῳ θωρήξομαι, οὐδέ με οἶνος
ἐξάγει, ὥς τ' εἰπεῖν ὀλίγον ἔπος ἐστὶ σύ.
Οὐδεὶς ὁμοῖον ἐμοὶ δυνάμει διζήμενος εὑρεῖν
πιστὸν ἑταῖρον, ὅτῳ μήτις ἔνεστι δόλος.
Ἐς βάσανον δ' ἐλθὼν θαρσαλεώτερος, ὥστε μολίβδῳ
χρυσὸς· ἀνερχθείης δ' ἄμμιν ἔνεστι νόος.
Πολλὰ μὲν χώσωνται παρὲξ χέπει, ἀλλ' ἐπ' ἀνάγκης
σιγῶ, μηδὲ τὰ πάντα ἢ μετέρην δυνάμην.
Πολλοῖς ἀνθρώποις γλαφυρὴ δύρεται ἠχὼ
ἀμοιβαῖα, καὶ σφιν πολλ' ἀμέλητα μέλει.
Πολλάκι γὰρ τὸ κακὸν καπνειόμενον ἔνδον ἔμεινεν·
ἐσθλὸν δ' ἐξέλυσεν λαΐτμα, ἢ τὸ κακόν.
Πάντων μὲν μὴ φῶτα ἐπιχθονίοισιν ἄειρον·
μηδ' ἐσιδεῖν αὐγὰς ὀξέος ἠελίου.
Φῶτα δ' ὅπως ἄκιστα πύλας ἀΐδαο περήσας,
κεῖσθαι πολλὴν γαῖαν ἐπιμισγόμενον.
Φῦτευ καὶ δρέπανα ῥάον βεβρὼς, ἢ ῥεχθέντα ἐν ἐσθλὸς
ἀνδρὶ μένῃ, ἐδὲς πως τοῦτό γ' ἐπιφρόνεων.

THEOGNIDIS.

Quisquis sapientem fecit insipientem, & malum bonum
Si verò Æsculapiadeis hoc dedisset Deus,
Sanare malitiam & perversas mentes virorum,
Multas mercedes & magnas tulissent.
Si verò procreari (posset) & inseri (in) homine mens,
Nunquam ex bono patre esset malus (filius,)
Parens sermonibus prudentibus. verùm docens
Nunquam facies (eum qui) malus (est) virum bonum.
Stultus (est,) qui meam quidem habet mentem in custodiis,
Suam verò ipsius propriam nihil curat.
Nemo sanè (in) omnibus est beatus; sed (vir) quidem bonus
Sustiner habere malum, & non manifestus (est) tamen:
Improbus verò neque (in) malis movit, neque in bonis
Animum habens manere, Immortalium autem dona
Varia mortalibus adveniunt: sed sustinere
Oportet dona deorum, qualiacunq; (hi) dant, habere.
Si me vis lavare, capite impolluta à summo
Semper alba aqua fluet nostro:
Invenies q; me omnibus in rebus, tanquam excoctum
Aurum, rubrum aspectu, quando teritur indice:
Cujus colorem desuper nigra non tangit rubigo,
Neque caries, semper verò florem habet purum.
(O) homo, si prudentia fortius esses parem, ut (es) stulti-
Et prudens sic, ut demens, fuisses: [tiæ,
Multis admirandus videreris civium
Sic, ut nunc nihil dignus es.
Nequaquam utile est mulier juvenis viro seni:
Non enim gubernaculo paret, quomodo acatium:
Neque (eam) anchoræ habent: abrumpens verò vincula,
Sæpe de nocte alium habet portum.
Nunquam non faciendis mentem adhibe: neque incundas
Rebus, quarum facultas est nulla; [animum
Facile sanè rem dii dederunt, neque quicquam malum,
Neque bonum: difficilis autem facto gloriam habet.

Circa

SENTENTIÆ.

Ὅστις σώφρων ἔσται ἢ ἄφρονα, ἢ κακὸν ἐσθλόν.
εἰ δ' ἀσκληπιάδαις τοῦτο ἔδοσαν θεοὶ
ἵ' ἦσι κακὸν πᾶσι βροτοῖς φρένας ἐνθρώπων,
πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον.
Εἰ δ' ἦν τοιοῦτόν τι καὶ ἐνθάδε νοῦσημα,
ὅ ποτ' ἂν ἐξ ἀγαθοῦ πᾶσι γένηται κακός,
Πειθόμεθ' μὴ δοῦναι σωφρονεῖν· ἀλλὰ διδάσκειν
ἔστι ποιήσας τ' κακὸν ὧδ' ἐχάδον.
Νήπιος, ὃς τ' ἐμοῦ μὲ ἐχθρὸν ὄντα φυλάξεσθαι·
τ' δ' αὐτῷ ἴδιον οὐδὲν ὑπηρέτευε.
Οὐδεὶς τοι πάντ' ἐσθλὸς πανόπλιος· ἀλλ' ὁ μὲ ἐσθλὸς
πολλὰ ἔχων τὸ κακὸν, κ' ὀλίγ' ἐσθλὸς ἔμως.
Δηλὸς δ' ἔστ' κακοῖσιν ἔπεσι, ἔστ' ἀγαθοῖσιν
μῦθον ἔχων μέγαν· ἀθανάτων ἢ θεσμὸς
Πᾶσιν ἐπιτέλλει ἐπιχθονίοις· ἀλλ' ὑποτελμάζων
χρὴ δῶρ' ἀθανάτων, οἷα θέλουσιν, ἔχειν.
Εἰ μ' ἔθελεις τελέειν, κεφαλῆς ἀμίαντον ἀπ' ἀκμῆς,
αἰεὶ λευκὸν ὕδωρ ῥεύσεται ἠιθέης.
Εὑρήσεις δέ με πᾶσιν ἐπ' ἔργμασιν, ἄνορ ἀνερθεν
χρυσὸν, ἐρυθρὸν ἰδεῖν, ἀστεμφέα θυμὸν ἔχοντα.
Τῷ χερσὶν καθαρῇσι μέλαν ὄμβρον ἀπλήτοιο,
ὕδατ' ἐυρεῖς, αἰεὶ δ' ἀνθρώπους ἔχει καθαρούς.
Ἀνδρῶν τ' εἰ γνώμης ἔλασες μέρος, ἄνορ ἀνάγκης,
ἢ σώφρων ὕπνου, ἄνορ ἄφρων, ἠμύει,
πολλοῖς ἂν ζηλωτὸς ἐφαίνεο τοῖς δὲ πολίταις
ὕπνου, ἄνορ νῦν ἐσθλὸς ἀρεῖς.
ὅτοι σὺ μέφρονα θεὶς γαμέει νέα ἀνδρὶ γεγωτι·
ἢ δὲ τὸ σ' ἀλίῳ πρὶν δοῦναι, ὡς ἔκαμε.
Οὐδ' ἀγκύλος ἀν ἔχεσιν· ἀποδρήξασα ἢ δουρὸς,
πολλάκις ὀκ νυκτὸς ἄλλον ἔχε λιμένα.
Μὴ ποτ' ἐν ἀθρήτοισιν ἔδον σ' ἔχεμυθέ μοι ἔοντα
χρήμασι, σῇ ἄνυσις γ' ἐπέων ἔπεμα.
Εὐμαρέως τοι χρήματα ἔστι δόσις, ὅτε τι θέλοις,
ὅτ' ἀγαθὸν χαλεπῆ δ' ἐργματικὸν ἔχει.

ἄνορ

Circa virtutem conterere, & tibi justa amica sunto,
Neq; te vincat lucrum, quod turpe sit.
Neminem horum invitum manere coge apud nos,
Neq; foràs jube non volentem ire,
Neq; dormientem excita (ô) Simonides, quemcunq; nostrũ
Armatum vino mollis somnus corripuerit.
Neq; vigilantem jube invitum dormire:
Omnis enim coacta res molesta est.
Bibere verò volenti astando (quis) misceat:
Non omnes noctes contingit suavia pati.
At ego, modum enim habeo suavis vini,
Somni sedatoris malorum memor eo domum profectus.
Ostendam autem quòd vinum jucundissimum est viro po-
Neque enim sobrius sum, neq; valde ebrius. (tatu:
Quisquis autem præterierit potus modũ, non amplius ille
Suæ ipsius linguæ compos est, neq; mentis,
Loquitur autem infinita, quæ sobriis videntur turpia:
Veretur verò faciens nihil, quando ebrius fuerit:
Antè qui erat sapiens, tunc stultus. Sed tu hæc
Cognoscens, ne bibe vinum supra modum.
Sed aut priusquam potus sis, surge, ne te urgeat
Venter, ceu malum servum quotidianum,
Aut præsens ne bibe: tu verò habe hoc vanum.
Calicis semper causa sanè potus es:
Hic enim fertur amicorum gratia, ille verò ponitur:
Illum verò diis libas, hunc in manu habes.
Negare non nosti, invincibilis verò sanè ille (est,)
Qui multis bibens nil ineptum dicet.
Vos verò bene loquimini ad craterem manentes,
Invicem jurgia diu prohibentes.
In medium loquentes simul cum uno, & cum omnibus,
Et sic convivium sit non jucundum.
Insipientis viri simul & sapientis, vinum, quando sanè
Potatur supra modum, levem facit mentem.

In

ἐμοὶ ἀρετὴ πρέσβυ, καί σοι τὸ δίκαιον φίλον ἔστω,
μηδ' ὃν κακὸν μηδὲν, τ' αἰσχρὸν ἔρδειν ἐθέλειν.
Μήδενα φὴς δ' ἀδικοῦντα μύθων κερτόμοις παῖς ἡμῶν,
μηδ' ὑβρίζειν κέλευ· νέοι ἐθέλουτ' ἔπεσθαι.
Μήτ' ἔυνιγε ἐπὶ γείτονα Σιμωνίδη, ὄφρα μὴ μὴ
σωφρονέωσιν· οὕτω μᾶλλον κὲν ὕπνον ἄλοις.
Μήδε κ' ἀλγεινὸν πάντα κάλευ' ἀδικοῦντα καθύβρει,
πῶς γὰρ ἀναγκάσεις χρῆμ' ἀδικοῦν ἔρδειν.
Τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι φράσαιμ' οἰνοχοεύων·
ὑπάσας νύκτας μέτρον ἄνδρα παθεῖν.
Ἀ'υπὸ ἐγὼ, τί δὲν γὰρ ἔχω μεδιμνίδιον οἶνον,
ὕπνου λυσιπόνου μοῦνον μέτρον ἐλαβὼν ἐών.
Δείξω δ' ὡς οἶνον μὲν χαίρουσι ἄνδρι πιόντι·
ὅτε τε γὰρ πίνῃσι, ὅτε λίθοι μαθύουσι.
Οὓς δ' αὖ ἀναγκάλλῃ πόσις μέζων, ὑπὲρ κεῖνον
τῆς αὐτῆς γλώσσης κάρτερος ἐμμὲ νόμῳ.
Μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήφων' οὐδὲ ἂν αἰσχρὰ
αὐδεῖται δ' ἔρδων ὕβριν, ὅπου μεθύῃ,
Τὸ πρὶν ἐὼν σώφρων, τότε νήπιος· ἀλλὰ σὺ τοῦτο
γενόμενον, μὴ τὸν' ἔθος ἀναβολαίδιον.
Ἀ'λλ' ἢ πολὺ μεθύειν ἀναρίστατο, μή σε βιάζων
λαγὼς, ὥστε κακὸν λάτρον ἐφημέριον,
Ἢ πρεσβὺν μὴ πῖνε· σὺ δ' ἔρχεο τοῦτο μάτην ὄρνις
τῆς καπύλης αἰεὶ τίνεκά τοι μεθύεις·
Ἢ μὲν γὰρ φέρεται βιοτὴν, ἢ δ' ἀφίκεται.
Ἢ ἢ θεοῖς ἀπόλοιο, ἢ δ' ἐπὶ χαρὲς ἔχοις.
Ἀ'ρνεῖσθαι δ' ἐκ οἶδα· ἀδικεῖ δὲ τοιοῦτος,
ὃς πολλὰς πίνων μὴ τι μάτην ὀρεῖ.
Τ' μεῖς δ' ἐν μυδεῖσθε παρὰ κρητῆρι μύοντες
ἀλλήλοις· θεὸς ὡς δὴ ἀπερυκάθοι.
Εἰς τὸ μέσον φωνοῦντες ἀνὴρ ἐνὶ χ' σωὶ ἅπαντ'
χ' ὕπνος σμαράγου γίγνεται ὡς ἀχέων.
Ἄφρων· αὐτὸς ὅμως ἢ σώφρων· ἐν δ' ὅπνῳ δὴ
πίνθ' ὡσὰν τὸ μέζον, κὤφρα ἐθέλοντα νέμει.

In igne quidem aurum & argentum periti viri
Cognoscunt: viri verò vinum judicat mentem,
Et maximè etiam sapientis, quod supra modum hausit bi-
Ita ut deturpet & (eum qui) prius erat sapiens. (bens,
Vino gravor caput, (ô) Onomacrite, & mihi vim infert
Vinum, & mentis non amplius ego sum custos
Nostræ: at domus circumcurrit, sed sanè surgens
Tentabo, num fortè & pedes vinum habeat,
Et mentem in pectoribus: timeo autem ne quid stultum
Faciam ebrius, & magnum dedecus habeam.
Vinum potatum copiosè malum (est:) si verò quis ipsum
Bibat sapienter, non malum (est) sed bonum.
Venisti sanè (ô) Cleariste profundum pontum permensus
Huc ad nihil habentem, ô miser, nihil habens.
Navis sanè lateribus sub transtra ponemus nos,
(O) Cleariste, quæ habemus, & quæ tribuunt dii,
Eorum autè quæ sunt (nobis) optima dabimus: si verò quis
venerit
Tum amicus qui sit, (dicã ei) recumbe, ut amicitiã habes,
Neq; quid facultatũ mearum celabo (te,) neq; quid majus
Tui causa hospiti alunde afferemus.
Si verò quis perconterur (de) mea vita, sic illi dicito:
Quod bene quidé, difficulter, quod difficulter verò, maxi-
Sic ut unum quidé hospitẽ patriũ non rejicere, (mè bene,
Xenia verò plura est non potens præbere.
Non te frustra (ô) Plutemortales colunt maximè:
Revera enim facile calamitatem fers.
Etenim divitias quidem habere bonos par est:
Paupertas verò malo commoda viro forte.
Heu meam pubertatem, & senectutem existimem:
Hanc quidem imminentem, illam verò discedentem!
Neq; quenquam prodidi amicum, & fidelem socium:
Neq; in meo animo dolosum nihil inest.
Semper mihi charum cor exultat, quando audiero
Tibias sonantes desiderabilem sonum, Lætor

Ἐν πυελῷ χρυσοῦν τι χἄργυρον ἴδεις ἀνδρὸς
γηθόσυνα· ἀνδρὸς δ' οἰνοβαρὲς νόον.
Καί μάλα σφ' πίνυτ' ἔστὲς μεθέσον ἤρατο πόνων,
ὥς κ' ἀπιημῶσαι χρὴ πεῖν ἔοντα φρόνι.
Οἰνοβαρῶ κεφαλαί, Ὀρομάκρειτε, καί μὲ βιᾶται
εἰπεῖν, ἀτὰρ γνόφιμις κἀπ' ἐμοῦ τιμᾶς
Ἠ μητέρης· τὸ δ' ἄδικα ἐπείτερ' ἔχει, ἀλλά γ' αἰεὶ δὲ
πειρήσω, μή πως ἐκ πάντ' ἀμοιβὸν ἔχῃ.
Καὶ νόον ἐν φρεσὶν· δίδυμα γὰρ μή τι μάτιον
ἔρξω θορηχθεὶς, χἠ μέγ' ὄνειδος ἔχω·
Οἰνοβαρὲς πολέμιον πέλας, κακὸς· ὃν δ' ἂν πὶς αὐτὸν
πίνῃ ἐπισαμφώς, ἠ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός.
Ἠ λθες δὴ Κλεάρετε, καὶ πάλιν διὰ πόντου αὖ σεῦσις
ἐνθάδ' ἐπ' ἐμὲν ἔχεις· ὦ τάλαν, οἷ δὴ ἔχεις.
Νηός τοι πλευρῇσιν ἰσοζυγὲς δύναται ἢ μύες,
κλαιέειδ', οἳ ἔχουσι, χ' οἷα δὴ ἔοικε θοῇσι.
Τῶν δ' ὄντων τὰ ἄριστα πιφέξουσι· ἦν δὲ πὶς ἔλθῃ
σεῦ φίλος· ὢν, κατέχεις ὡς φιλότης ἔχεις.
Οὔτε τι σεῦ ὄν των ἀποδήσομαι, οὔτε τι μείζον
σεῦς ἕνεκα ξείνης ἄλλοθεν οἰσύσω.
Ἦν δέ πις εἰρωτᾷ τ' ἐμὸν βίον, ὦ δὲ οἱ ἐτήτυ,
ὡς εὖ μὲ χαλεπῶς, ὡς χαλεπῶς ἢ μάλ' εὖ.
Ὡδ' ἔπα μὲ ξεῖνον παρῳὸν νε κἀπλείπειν,
ξείνια ἢ πλέον ἢ ἐμὲ κτὸς πρέζειν.
Οὐ σὲ, μάτιν, ὦ πλῆτ, βεστὶ τιμᾶσι μάλιστα;
ἢ γὰ ῥηϊδίως ἢ κακὸς πὶ φρεσὶ.
Καὶ γάρ τοι πλοῦτον μὲ ἔχειν, ἐλαθέσιν δαχάν·
ἢ πινὶ ἢ κακῷ σημάρος ἀνδρὶ φέρειν.
Οἳ μοι ἔσαν ἥκασι γ' ἥβης ἀλοιόωσι,
τῷ μὲ ἐσὲ χοιδῶν, τῷδ' ἀπικραδίην.
Οὔτε τινὰ τῶν ἐμῶν φίλων χρῄσειν ἐπέοικε,
πὰρ ἢ ἐμὲ ἐμοὶ ἐμοὶ ἐμοὶ ἐν.
Ἀλλ' ἐμοὶ φίλοι πάντες ἐπίστασθε δόκιμοι ἐμοὶ
αὐτῶν φθεγγομένων ἐμεγάλυνε ἔπη.

Lætor vero bene bibens, & tibicinem audiens:
Lætor verò beneſonam manibus lyram tenens.
Nunquam ſervile caput rectum natum eſt.
Sed ſemper obliquum, & cervicem obliquam habet.
Neq; enim ex ſcilla roſæ naſcuntur, neq; hyacinthus:
Neq; unquam ex ancilla filius ingenuus.
Nullus vir, amice Cyrne, compedes fabricat fibi,
Si non meam mentem decipiunt dii.
Timeo ne hanc civitatem, (ô) Polypæda, injuria,
Quæ Centauros crudivoros, perdat:
Oportet me ad amuſſim, & rectam rationem, hanc judicare
Cyrne, cauſam: æquumq; utriſq; dare
Vatibus, avibuſq; & ardentibus ſacrificiis,
Vt non erroris turpe dedecus habeam.
Neminem unquam malo urge, ſed juſto.
Beneficentia nihil (eſt) melius.
Nuncius mutus bellum multilacrymum excitat,
Cyrne, ex procul conſpicua apparens ſpecula.
Quin equis injice velocibus frena.
Hoſtilibus enim ipſos viris occurſuros video.
Non multo ſpatio pertranſibunt ſemitam,
Niſi meam mentem fallunt dii. (tum virum,
Oportet forti eſſe animo gravibus in doloribus conſtitu-
Aq; diis petere liberationem immortalibus.
Conſidera, periculum quidem in novaculæ ſtat acie:
Aliquando multa habebis, aliquando pauciora:
Ita ut tu neq; valdè abundans poſſeſſionibus fias,
Neq; tu in multam opulentiam evadas.
Sit mihi alia quidem me habere, alia verò multa dodare:
Opes hoſtium amicis habere,
Vocari verò ad convivium, ſedere autem juxta bonum
Virum utilem ſapientiam omnem ſcientem, (cearis
Cauſa) intelligendi, quando aliquid dixerit ſapiens, ut do-
Et hoc ad domum lucrum habens abeas.

Pubertate

SENTENTIÆ.

Χαίρω δ' εὖ πίνων, κ) τὸν αὐλητῆρ' ἀκούων,
χαίρω δ' ἔυφθογγον χερσὶ λύρην ὀλίων.
Οὐ ποτε δυλείη κεφαλὴ ἐυθεῖα πέφυκεν,
ἀλλ' αἰεὶ σκολιὴ, κ' αὐχένα λοξὸν ἔχει.
Οὔτε γὰρ ἐκ πέτρης ῥόδα φύεται, οὔτ' ὑάκινθος.
οὔτ' ἐκ δούλης πίνον ἐλευθέριον.
Οὔτις ἀνὴρ, φίλε Κύρνε, πόδας χαλκεύσατο αὐτῷ,
εἰ μὴ ἐρίλυ χαλκὸν ἐξαπατῶν δοκοί.
Δειμαίνω μὴ πλέω δὲ πόλιν, Πολυπαίδην, ὑβρεις,
ἢ ὡς κενταύρης ὠμοφάγης ὀλέσῃ.
Χρὴ μὲ παρὰ τάλιμὸν κ) χαλκὸν πλεῖν δὲ δικάσσω,
Κύρνε, δίκλιν. ἴσον τ' ἀμφοτέροιν δίκην
Μάρτυσιν, οἰωνοῖς τε, κ) αἰδομένοις ἱερῆσιν,
ὄρρα μὴ ἀμπλακίης αἶψα δίκην ἔχω.
Μηδένα πῶ κακόπτι βιάζεο, τοῦ δ' ἀπέχου
τῶν ἐυεργεσίης νῶϊ ἀρειότερον.
Ἄγγελ' ἀοίδυγ' πόλεμον παλίλλαον ἐγείρῃ,
Κύρν', ἀνὰ πλατυγῆ' φαεινόμεν' σκοπιῆς.
Ἀλλ' ἵππους ἔμβαλλε πανυπερύγους χαλινῷ.
λείου γὰρ σφ' αὐλῶν αὐτιόωντ' ἀκοὴ.
Οὐ πολλὸν τὸ μεσηγὺ λιμενήξεσι κέλευθον,
οὐ μὲν ἐρίλυ χαλκὸν ἐξαπατῶσι δοκοί.
Χρὴ τολμᾶν χαλεπῆσιν ἐν ἄλγεσι κείμενον ἄνδρα,
θεός τε θεῶν αἴτιος ἔκλυσιν ἀμφέπειν.
Φαίζω, κινδυνώδες τι ἐπὶ ξυρῆ ἵσταται ἀκμῆς·
ἄλλοτε πολλ' ἔχεις, ἄλλοτε πεινάοντα.
Ἦτοι σιμά τε λίην ἀρτιόν τ' ἀπατηλὸν ἠδὲ,
μή τε σὺ γ' ἐς πολλὴν χρημοσύνην ἀλάσῃ.
Εἰ μοὶ τὰ μὲν κατὰ θυμὸν ἔχων, τὰ δ' ἀπόλλυτα
χόλματα δηϊδίῃσιν ἐπὶ φιλοῖσιν ἔχεν.
Κεκλῆσθαι δ' ἐς δαῖτα. παρίζεσθαι δ' ἐπὶ κλισμὸν
ἀλλοτρίοις, χρειὼ σοφίλου πάσσαι ὀνησιφόρου.
Τὸ σωπᾶν, ὁπόταν ἄμεινον σοφίης, ὅσα μὴ δαῆναι δεῖ,
τὸ τῶν ἀεὶ σίκιον πλοῦτον ἔχειν ἀπίης.

Pubertate oblectans (me) ludos diu enim sub
Terra, amissa anima, jacebo sicut lapis
Mutus: linquam autem amabilem lucem solis,
Quamvis verò bonus fuerim, videbor nihil amplius.
Opinio quidem hominibus malum magnum (est,) experientia optimum,
Multi inexpertam opinionem habent bonorum.
Bene habeo, bene habe. Quid nuncium alium mittis?
Beneficii facile (est) nunciam.
Me amici produnt quoniam inimicum fugio,
Tanquam gubernator Cheradas marinas.
Facilè (magis) ex bono facere malum, quàm ex malo bonū.
Ne me doce, minimè tantus sum, (ut) discam.
Odi malum virum, tacita verò adsum.
Parvæ avis lenem habens mentem,
Odi verò mulierē circumcursantem, virumq; protervum,
Quicunq; alienum vult arvum arare.
Sed quæ quidem præterierunt, impossibilia sunt factu
Opera: quæ autem post (erunt,) custodiæ curæ sint.
Omnibus sanè periculum in rebus, neq; quis novit
Quò evadere furiosus est, re incipiente.
Sed hic quidem celebrari tentans, non providus,
In magnum incommodum & grave cecidit.
Sed benefacienti Deus in omnibus ponit
Successum bonum, liberationem stultitiæ.
Tolerare oportet quæ dant dii hominibus mortalibus,
Facileq; ferre utramq; sortem.
Neq; malis ægrotans ange mentem, neq; bonis
Oblecteris repente, ante (quàm) finem extremū videris.
(O) homo, inter nos à longè simus amici,
Præter hanes omnis rei est satietas.
Diu sanè & amici simus: cæterum etiam alijs conversari
Viris, qui tuam magis cognoscunt mentem.
Non me fefellisti iens per vinum, quam jam & prius
Agebas, furans nostram amicitiam.

Peri

Ἤδη τεθνάναι κρεῖσσον ἢ ζῆν πάλιν.
Ἀνὴρ ἄριστος ὃς πόλιν μεγίστην ἔχει.
Ἀφθονώτατος, λείπων δ' ἔρημον φάος ἡλίου,
ἔμπας δ' ἀδελφὸς ἐν ὁμοίοις ἐστί.
Δόξα μὲν αἰσχρὰ πολλὰ κἀγαθοὺς βροτῶν·
πολλοὶ δὲ κἀπαίξιτον δόξαν ἔχουσ' ἀγαθῶν.
Εὖ ἔρδων, εὖ πράσσε, τί δ' ἄγγελον ἄλλον ἐπέλπεις
τῆς εὐεργεσίης ῥηδίην ἀγγελίην;
Οἱ μὲν φίλοι σπεύδουσιν, ἐχθροὶ δ' ἐχθοῖ ἀλαοῖ μᾶλλον.
ὥστε κυβερνήτης χοἰ ἐρέσσαντες εἶναι λείαι.
Ῥᾴδιον ἐξ ἀγαθοῦ δεῖναι κακόν, ἢ κακὸν ἐσθλόν.
μιῇ μὲν Μοῖρα· ἢ τοι πλείοσι μοῖρα θανεῖν.
Ἐχθαίρω κακὸν αὐδῆεντα, καλυπτὰ μὲν ἢ πάρος ἐμοῦ
μικρῆς ὄρνιθος νῶτον ἐχοντα νόον.
Ἐχθαίρω ἢ γυναῖκα σοφὴν ἐπιεικέα, οὐδὲ τι μᾶλλον,
ὃς ἢ ἀλλοτρίῃ βάλετ' ἀρέρατα ἔργα.
Ἀλλὰ τὰ μὲν πεπρώμενα, καὶ μὴ χρὼ ἔνεκα ἡμέτερα
ἔρχεται· τὰ δ' ἐξόπισθε τῷ φυλακὴ μελέτω.
Πάσῃσι τοὶ κίνδυνοι ἐπ' ἐρχομένοις· οὐδέ τις οἶδε
καὶ ἡβῶντι μᾶλλον, ἀφήμενος ἐρχομένου.
Ἀλλ' ὁ μὲν εὐδαίμων μοῖρ' ἐρέσσει, ὁ δὲ σφετέροισιν
εἰς μεγάλην ἄτην ἢ χαλεπὴν ἔπεσεν.
Τῷ ἢ καλῶς πεύσεσθε θεοὺς οἳ πάντα πέπυσται,
σωσυχίην ἀγαθὴν, ἠκύτερ ἀφροσύνης.
Τολμᾶν χρὴ τὰ δίκαια θεοὶ συνίσασι βεβῶτες·
ῥηϊδίως ἢ ῥέξων ἀμορσέων τὸ κακόν.
Μή τι κακοῖσιν νοεῖν λευκὸ ῥέξαι, ἐοὶ ἀγαθοῖσιν
τερφθεὶς ἐξανύσῃς, κεἰ πολὺ κέρδιον ἦεν.
Ἀλλ' ἄφαρ, ἀλλήλοισιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἐμεῖο
πλεῦ πλέτυ, πως τὸ χρεμπτὸν ὑπ' ἀμφοτέροις.
Δεῖν δ' ἢ χρὴ οἱ μὲν ἐμὲν ἐ ἀπαξ ἢ ἄλλοισιν ὁμοίοις
αὐδᾶσιν. οἱ ἢ σὺν μᾶλλον ἐόντες νόον.
Οὔ μ' ἔλαθε θοὸς ἐὼν κατ' ἀμαξιτὸν ἢν ἔρχεσθον
ἠλάσατε, κλέπτων ἢμὲ τέλος φιλέων.

Peri(ò)diisq; inimice,& hominibus infidelis,
Frigidum qui in sinu varium habebas anguem,
Talia verò & Magnetas perdiderunt facinora,& injuria
Qualia nunc sacram hanc civitatem occupant.
Multò sanè plures(quàm) fames, satietas perdidit jam
Viros, quotquot parte plus habere volebant,
(In)initio mendacii modica gratia,atq; in fine:
Turpe sanè lucrum, & malum utrumq;
Est: neq; quicquam pulchrum(est,&)quem mendacium (comitetur,
Viro! & si exierit primùm ex ore.
Non difficile(est)vituperare propinquum, neq; ipsum
Laudare: improbis viris hæc curæ sunt.
Tacere autem non volunt mali, mala garrientes,
Sed boni omnium modum sciunt habere.
Neminem prorsus bonum,& moderatum virum
Eorum(qui)nunc(sunt)hominum sol aspicit.
Non admodum hominibus ex animi sententia omnia fiunt,
Multò enim mortalibus præstantiores(sunt)immortales,
Multum in anxietatibus versor,mœrens corde:
Summam enim paupertatem non prætercurrimus.
Quilibet divitem virum colit,contemnit autem pauperem:
Omnibus verò hominibus ea inest mens.
Omnigenæ nequitiæ inter homines sunt,
Omnigenæq; virtutes,& vitæ artes.
Difficile(est)sapientem apud insipientes multa loqui,
Et tacere semper: hoc enim non (est)possibile.
Turpe sanè(est)ebrium apud viros sobrios esse:
Turpe verò, si sobrius apud ebrios maneat.
Pubertas & adolescentia allevat mentem viri:
Multorum verò effert animum in errorem.
Cui non animi libidine fortior (est)mens,(ille) semper in
Cyrnè,& magnis versatur in erroribus. (noxis,
Consulta bis & ter,quod tibi in mentem venerit:
Noctus enim profectò præceps vir est.

Ἔρρε θεοῖσιν τ' ἐχθρὲ, καὶ ἀνθρώποισιν ἅπασι,
ψυχρὸν ὃς ἐν κόλπῳ ποικίλον εἰχες ὄφιν.
Τοιαὶδε καὶ μεγάλας ἀπόλεσεν ἔργα, καὶ ὕβρεις,
οἷα τὰ νῦν ἱερὴν πᾶσι πόλιν κατέχει.
Πολλῶν τοι πλέονας λιμὸς κόρος ὤλεσεν ἤδη
ἀνδρέας, ὅσοι μοίρης πλέον ἔσχεν ἔθελον.
Ἀρχὴ σοὶ φεύδης μικρὴ χάρις, ἐς δὲ τελευτὴν
αἰσχρὸν λήκυθος, καὶ κακὸν ἀμαθύτερον
Γίγνεται, ὃς δέ τι καλὸν, ὅτῳ ψεῦδος προσομαρτῇ
ἀνδρὶ, κἂν ἐξέλθῃ στόματος, ἀπόλλυται.
Οὐ χαλεπὸν ψέξαι τὸ πλησίον, ὃς δὲ μὴ αὐτὸν
ἀνῆσται· δειλοῖς ἀνδράσι ταῦτα μέλει.
Σιγᾶν δ' ἐκ ἐθέλουσι κακοὶ, κακὰ λεγάζοντες·
οἱ ἀγαθοὶ παίτων μέζον ἅπασιν ἔχειν.
Οὐδένα πω μισῶ ἀγαθὸν, καὶ μέτρια ἀνδρὶ
ἕζω νῦν ἀνδρὶ πανυπέλιος καθορᾷ,
Οὔτι μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελεῖται·
πολλῷ γὰρ θνητοῖς κρέσσονες ἀθάνατοι.
Πολλ' ἐν ἀμηχανίαι κυλίνδομαι, ἀχνύμενός κῆρ·
ἄκρῳ γὰρ πελίῳ ἐχ ἅπαντα δεδαίδαλται.
Πᾶς τις πλέστον ἀνθρώπων, ἀπὶς ἦ πανυχέων
πᾶσι δ' ἀνθρώποισιν αὐτὸς ἔνεστι νόος.
Παντοῖαι κακότητες ἐν ἀνθρώποισιν ἔασι,
πάντοῖαι δ' ἀρεταὶ, καὶ βίοτος πολύμιξ.
Ἀργαλέον φρενέοντα παρ' ἄφρονι πολλὰ μογεύειν,
καὶ σιγᾶν αἰεί· τοῦτο γὰρ ἀμμάτων.
Αἰσχρὸν τοι βλώσκοντα παρ' ἀνδράσι νήφοντ' εἶναι,
αἰσχρὸν δ' εἰ νήφων παρ βλώσκουσι μένοι.
Ἦλθε καὶ νεότης ἀπικυρήσασα νόον ἀνδρὸς·
πολλῶν δ' ἐξαίρᾳ θυμὸν ἐς ἀμπλακίας.
ᾧ κεν μὴ θυμῷ κρέσσων νόος, αἰὲν ἐν ἄπαις,
Κύρνε, τε καὶ μεγάλας νῆα τιν ἐν ἀμπλακίαις.
Βυλαὶ δὲς καὶ τρὶς, ὅτινι κ' ὀπὶ ἦ νόον ἔλθοι·
ἀτρεὸς γάρ τοι λαὸς ἀνὴρ τελέθει.

Ἀτρεῖδαι,

Viros bonos sequitur consilium & pudor:
Qui nunc inter multos revera (sunt) pauci.
Spes & periculum inter homines (sunt) similes:
Illa enim gravia sunt numina utrumq;.
Sæpe præter opinionem & spem contingit invenire
Res virorum: consiliis verò non ineſt finis.
Non sanè molestiâ afficit ullus neq; amicum neq; inimi-
Nisi seriam rem consequaris. cum,
Multi apud cæterem amici sunt fodales:
In autem seria re pauciores.
Paucos curatores fideles invenias amicos,
Positus in magna animi anxietate.
Iam nunc pudor quidem inter homines periit,
Sed impudentia terram circumit.
Heu improba paupertas, cur meis decumbens humeris
Corpus deturpas, & mentem nostram?
Turpia autem me non volentem vi, & multa doces.
Bona ab hominibus & honesta edoctum.
Beatus sim, & diis charus immortalibus,
Cyrne: virtutem verò alium nullam amo.
Tecum Cyrne affecto malè mœremus omnes:
Sed sanè alienus dolor diem unum durat tantùm.
Nihil nimis difficilibus contriſteris mentem, neq; bonis
Gaude: quoniam est viri omnia ferre boni.
Neq; jurare oportet hoc aliquid, nunquam res hæc erit:
Dii etenim oderunt, quibus adest finis.
Et facere sanè aliquid: & ex malo bonum factum est,
Et malum ex bono, & pauper vir
Statim valdè ditavit (se,) & qui valdè multa acquisivit,
Derepente, omnia profectò perdidit nocte una.
Et sapiens peccavit, & insipientem sæpe gloria
Secuta est: & honorem, etiam (qui) malus erat, invenit.
Si quidem opes haberem, (ô) Simonide, quales novi,
Non possem angi bonis congrediens:

Nunc

SENTENTIÆ

Α᾽νδρὶ φρονοῦντι τοῖς ἀγαθοῖς ἔστιν μαθεῖν τι καὶ μέλει.
οἱ νοῦν ἔχοντες πολλοῖς ἀγκυλοῦσι λόγοις.
Ἐλπὶς καὶ κίνδυνος ἐν ἀνθρώποισιν ὁμοῖα·
ἔστι γὰρ ἀλεξητὴ ἀμφότερα γενέσθαι.
Πολλάκις πολὺς δόξαν τε καὶ ἀπόδειξιν γενέσθαι
ἔργ᾽ ἀνδρῶν· θνητὸς δ᾽ ἐστὶ ἐπὶ χθονὶ πᾶς.
Οὗτος κἀκεῖνος ἐστὶ τὶς ἄνωθεν, ὅστις ἐχθρόν,
καὶ μὴ ἀπειλήσας φρόνιμος· ἀπὸ πηγῆς χρεών.
Πολλοὶ πὰρ κρῆσσον φίλοι γίγνονται ἐπὰ ἐσθλοί.
ἐν δ᾽ ἀπειλῇ φρόνιμος πᾶς ἀνὴρ ἔοικεν.
Παῦρος κἀνδρώνας πανδὺς λαοῖς κεν ἀνάσσοι,
κεἰ μὴ σφὸς ἐν μεγάλῃ θυμῷ ἀμηχανίῃ.
Μ᾽ὴ νοῦν ἀλλὰ δὲ ἐν ἀνθρώποισιν ὅλωλεν,
αἰὼν πᾶς ἀνάπλειος ἔσται ἀφρόνων.
Ἄ δειλὴ ἀνδρία, τί ἐμοὶ καθημένῳ ὧδε
σῶμα κατηφιόωντι νόον ἔμβαλες;
Αἰχμὴ δ᾽ μ᾽ ἐν ἐθέλοντα βίῃ, καὶ πολλὰ δὲ πάσσω
ἐσθλὰ παρ᾽ ἀνθρώπων καὶ λάβ᾽ ἐπιξύμβλον.
Εὐκλείμων εἶμι, καὶ θεοῖς φίλος ἐσθλὰ εἰδόσι,
Κύρε· ἀγαθὸς δ᾽ ἄλλος ἔλπομαι ἔσεσθαι.
Σοὶ δ᾽ οἱ Κύρε πάσθην κακὸς αἰχμῆτα πατήρ·
ἀλλά τοι ἄλλοθεν κῦδος ἔρηται εἶναι.
Μηδὲν ἄγαν χαλεπὸς ἐν ἀνθρώποις μεμνῆσ᾽ ἀγαθοῖσι
χαλεῖς· ἐπεὶ ἐς αὖθις πως τι φέρειν ἀγαθόν.
Οὐδὲ ἀμείνων χρὴ εἶναι τι, καὶ ἀπὸ πηγῆς χρεών·
θεοὶ γὰρ νεμεσῶσ᾽ οἷόν τ᾽ ἄπεστι τέλος.
Καὶ φρονέειν μὲν τοῦτ᾽ χρὴ καὶ ἐσθλὸν ἔμμεν,
καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθοῦ, καὶ τε πανύχιος αὖθις
Ἄλλα μὲν ἀλλοῖον, καὶ ἐς μέλαν πολλὰ πίπτειν
ἐξαπίνης, πολλῷ δ᾽ ἦν ἄλιον νοεῖν μᾶλλον.
Καὶ σώφρων ἄμεμπτος, καὶ ἄφρων πολλάκις δόξαι
ἔσεσθαι· καὶ πιστὸς καὶ κακὸς ἀγγελέων.
Εἰ δ᾽ ἐγκλήσεαι ἔγκλημ᾽, ἐπιμανθάνου, οἷά σε εἰδέναι,
μὴ αὖ ἀνάρμοστα τοῖς ἀγαθοῖσι συμβῇ.

Nuũ

Nunc autem me cognoscentem prætereunt: sum verò mu-
Opibus, multis sciens licèt melius adhuc. (tus
Quare nunc ferimur, velis albis expassis,
Melio ex ponto, noctem per tenebrosam,
Exhaurire autem (sentinam) non volunt: superat autem
Vtrumq; navis latus: ubi valde quis difficile (mare
Servatur, illi verò dormiunt: gubernatoré quidem fecerunt
Bonum sanè, qui custodiam habebat periè. (quiescere
Opes autem rapiunt vi: decor verò periit.
Divisio autem non amplius fit in medium,
Bajuli verò imperant, mali autem super bonos:
Timeo ne quo modo navem fluctus absorbeat.
Hæc mihi ænigmaticè dicta sint, occulta probis: (sit.
Cognoscere autem potest quis etiam malum, si sapiens
Multi divitias habent imperiti: alii autem honesta
Quærunt, gravi oppressi paupertate.
Facere autem utrisq; difficultas incumbit:
Prohibent enim hos quidem opes, illos verò mens.
Non licet mortalibus adversùs immortales pugnare,
Neq; (in) jus vocare: nemini hoc fas (est.)
Non oportet pascere, quod non pascendum fuerit:
Neq; facere, quod non melius sit perficere.
Gaudens bene perficias viam magnum per pontum,
Et te Neptunus gaudium amicis reducat.
Multos sanè satietas viros perdidit insipientes: (sunt,
Cognoscere enim difficile est modum, quando bona ad-
Non possum tibi (ô) animæ præbere necessaria omnia:
Sustine, nam pulchra non tu solus amas. (sinistrum
Bene quidem habente me, multi (sunt) amici: Si verò quid
Contigerit, pauci fidelem habent mentem.
Turbæ autem hominum virtus unica est hæc:
Diuescere: sed aliarum rerum nullus sanè est usus.
Neq; si justitiam quidem habeas Rhadamanthi ipsius,
Plura verò sciveris (quàm) dolides Sisyphus:

Qui

Ναῦ δέ μι γιγνώσκοντι παρέρχεται· εἰμὶ δ' ἄφρων
χρημοσυνῆς, πολλῶν γνώς ἐς ἄμεινον ὄτι.
Οὕνεκα νῦν φερόμεθα καθ' ἱστία λευκὰ βαλόντες
μηλίδι ἐν πόντῳ, νύκτα δι' ἀφραφέα.
Ἀντλεῖν δ' ἐκ ἐθέλουσι, σανίδας ἁλὶ δ' ἁλάασθαι,
ἀμφοτέρων τοίχων, ἦ μάλα τις χαλεπός
Σωζέσθω, οἳ δ' ἔνδυσι· κυβερνήτῃσι δὲ πᾶσιν
ἐν λόγῳ γ', ὃς φυλακὴν ἔχει ὀπτεμάχως.
Χρήματα δ' ἐρπάξουσι βίῃ· κόσμος δ' ἀπόλωλε.
Δασμὸς δ' οὐκ ὀρθῶς ἴσος γίγνεται ἐς τὸ μέσον.
Φορτηγοὶ δ' ἄρχουσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν κατὰ δῆμον·
δειμαίνω μὴ πως ναῦς χεῖμα πίῃ.
Τεῦ τά μοι ἡνίχθω, κεκρυμμένα τοῖς ἀγαθοῖσι·
γιγνώσκει δ' ὀρθῶς οὐδεὶς ἐν σοφὸς ἦ.
Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀϊδρείῃ· οἱ δὲ τὸ καλὸν
ζητοῦσιν, γαλεπὸν τερπνὸν ἐόντα βίῳ.
Ἔρδειν δ' ἀμφοτέροισιν ἀμηχανίη παράκειται·
ἐργάζῃ γὰρ τὰς μὲν χρή κατὰ τοῦ δὲ νόου.
Οὐκ ἔστι δυνατὸν φῶτας ἀθανάτους μαχέσασθαι,
ἀλλ' ἀνέλιν οἱ πεῖν· ἀθανάτοις τοῦτο θέμις.
Οὐ γὰρ τοι ἀνέλειν ἔστιν ἀθανάτους εἰ μὴ
ἀλλ' ἔρδειν, ὃ τιμὴ λαοῖσι τελέσαι.
Χαίρων εὖ τελέσας ἀδὺν μεγάλα διὰ πόντου,
καί σε Ποσειδάων χαρμα φίλης ἀνάγοι.
Πολλοὺς τοι κόρος ἄνδρας ἀπώλεσεν ἀφρονέοντας·
γυῶναι γὰρ χαλεπὸν κόσμον, ὅτ' ἐσθλὰ περᾷ.
Οὐ διὰ σεμνοσύνην με δοκησέμεν ἀρμενίοις πω
τέτλαθι μηδ' ἀνέλαιον ἔτι σὺ μέν ἔξας.
Εἰ μὲν ἔχοι θ' ἑκὼν, πολλοὶ φίλοι· ἢν δέ τι δεινὸν
ἐγκύρσῃ, παῦροι καὶ πρὸς ἔχουσι νόον.
Πλήθει δ' ἀνθρώπων ἀρετὴ μία γίγνεται ἴση,
πλουτεῖν· τῷ δ' ἄλλων ἐστὶν ἄρ' ἦ ὄφελος.
Οὐδ' οἱ σωφρονέουσιν ἔτι ῥᾴδιον ἀνδρὶ ἑκόντι
πλοίοισι δ' εἰδέναι πλοῦτον ἀνύσσαι.

Qui etiam ex inferno peritiis rediit,
Persuasa Proserpina blandis verbis,
Quæ hominibus præbet oblivionem, lædens sensum.
Alius verò nondum quis hoc consideravit,
Quemcunq; sanè mortis nigra nebula obtexerit,
Veneritq; in horridum locum mortuorum,
Nigrasq; portas transierit, quæ mortuorum
Animas cohibent, etsi recusantes.
Verùm tamen illinc Sisyphus rursus rediit heros
Ad lucem solis, sua variarum rerum peritia,
Neq; si falsa quidem facis veri similia,
Linguam habens bonam Nestoris divini:
Celerior autem fueris pedes velocibus Harpyiis,
Et filiis Boreæ, quorum celeriter eunt pedes:
At certè oportet omnes sententiam hanc reponere,
Quòd divitiæ plurimam (to) omnibus habent potestatem.
Æqualiter divites sunt, (is) cui multum argentum est,
Et aurum, & terræ farriferæ arva,
Equiq; mulique: & cui necessaria adsunt
Ventrique & lateribus, & pedibus grata pati,
Pueri & mulieris, quando verò illorum venerit
Tempus, & cum pubertate est congruum.
Hæc (sunt) divitiæ hominibus, nam superfluas omnes
Opes habens nemo venit in infernum:
Neq; precia dans mortem fugerit, neq; graves
Morbos, neq; malam senectutem instantem.
(O) Iupiter pater, utinam fiant diis amica, scelestis quidem
Contumeliam placere, & ipsis hoc sit gratum;
Animo improbo facinora: in mentibus autem quisquis cru-
Fecerit, deos nihil curans; (delis
Ipsum postea rursus lucra mala, neque postea
Patris improbitas liberis sit malum.
Filii verò qui (cum sint) injusti patris justa cognoscentes
Faciunt, (ô) Iupiter, tuam iram reverentes.

Ὅστε καὶ ἐξ ἀΐδαο πολυΐδριν ἀπάλυσιν,
πείσας Περσεφόνην αἰμυλίοισι λόγοις,
Ἦτε βιοτὸν παύσῃσι λύσιν, βλάβας νήμερ.
ἀλλ' ὅ γ' ὅπου τις τοῦτό γ' ἐπιφράσατο.
Οὔ τινα δὴ θνητὰ πείρατα μέλαν τὸν ἀμφιπαλύψει,
ἔλθοι δ' ἐς κρυερὸν χῶρον ἀπαφιδιμένων,
Κυανέας τε πύλας ἀδαμαντόφυτ', οὔτε δυσόντων
ψυχὰς ἐργάσιν, καὶ ἐς ἀναπομένας.
Ἀλλ' ἄρα καὶ πεδίοις Σίσυφον πάλιν ἡλυθε πέτρας
ἐς ῥάχιν ἠλίου σφῶν πελυρροσύοις.
Οὐδ' ἢ ἑὰ βλάβα μὲ ποιεῖς ἐπὶ μοῖσιν ὁμοῖα,
γλῶσσαν ἔχων ἀγαθὴν Νίσου ἐπὶ θάλπος,
Ὠκύτερον δ' εἴνδυε πόδας πτερύγων ἀρπάγων,
ἢ παίδων Βορέα, σφῆ ἄρα δῶκε πόλιν.
Ἀλλά γε χρὴ πάντας ἐπ' ἀμφίλυτα ταύτην κατὰ θάλπη,
ὡς πλοῦτον πλείστου πᾶσιν ἔχει βιότου.
Ἴσόν τι πλουτοῦσιν, ὅτῳ πολὺς ἀργυρὸς ἔστι,
καὶ χρυσὸς, καὶ γῆς πυροφόρου πλέθρα,
Ἵππους θ' ἁρμόνιοί τε· καὶ ὧτινα λοιπὰ πάρεστι,
γαστρί τε καὶ πλευρῇς, καὶ νυκτὶ ἄρρα παθεῖν,
Παιδός τ' ἠδὲ γυναικὸς, ὅταν δὲ κεφὴ ἀφικνῆ
ὥρη, σιωπῇς γίγνεθ' ἁρμοδίη.
Ταῦτ' ἄρα θνητοῖσιν· τὰ δὲ πλείοσι πάντα
χρήματ' ἔχων ὑλὴς ἔρχεται εἰς ἄϊδην.
Οὐδ' ἂν ἄπνοα δίδυς θαλάσσιον φύγοι, οὐδὲ βαρεῖαι
νῆσοι, οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπεκχέμενον.
Ζεῦ πάτερ, εἴθε γένοιτο θεοῖς φίλα, τοῖς μὲν ἀλιτεῖν
ὕβριν ἀλιτεῖν, καὶ σφιν τοῦτο γένοιτο φίλον,
Θυμῷ κέντρα ἔχοντα, μὴ φρεσὶ δ' ὅστις ἀμείνων
ἐρχάζοιτο, θεῶν μηδὲν ὑπεξόμενος.
Αὐτὸν ἔπειτα πάλιν ποιεῖ κακὰ, μὴ δέτ' ὀπίσσω
παῖδας ἀπαιδαλίῃ πάσσοι γλυκὺ κακόν.
Παῖδας δ' οἵτ' ἀδίκως ὑπεξ πατέρα νοσφίζοντες
ποσσὶν, Κρονίδη, σὸν χόλον ἀζόμενοι,

Ab initio justa inter cives amantes,
Ne quam transgressionem luant parentum.
Hæc sint beatis diis grata, nunc verò qui facit (scelus)
(Ille) effugit: pœnam autem alius postea fert.
Et hoc, (ô) immortalium rex, quomodo est justum?
Facinora qui vir extrà existens injusta,
Nullam iniquitatem habens, neq; jusjurandum impium,
Sed justus existens, non justa patiatur?
Quis itaq; & homo alius respiciens ad eum postea
Veneretur deos, & quem animum habens?
Quando vir injustus & sceleratus, neq; cujusquam viri,
Neq; quicquam deorum iram timens,
Contumeliam facit (aliis) divitiis saturatis: justi verò
Affliguntur gravi pressi paupertate?
Hæc discens (ô) chare Sodalis, justè opes acquire,
Prudentem animum habens sine peccato,
Semper horum versuum memor: ad postremum verò
Probabis verbo frugi obtemperans. (manens
Jupiter quidem (super) hanc civitatem teneat (in) æthere
Semper dextram manum in illæsionem,
Aliiq; immortales beati dii: sed Apollo
Continet linguam, & mentem nostram;
Cithara rursus sonet sacrum melos, sive etiam tibia:
Nos verò libationibus deos placantes
Bibamus, jucunda inter nos loquentes,
Nil Medorum metuentes bellum
Hic esse, & meliorem lætum animum habentes,
Sine curis hilariter vivere
Oblectatos, longè verò malas sortes arcere:
Senectutemq; exitialem, & mortis finem.
Oportet Musarum famulum & nuncium, si quid eximium
Noverit sapientiæ, non invidum esse: (cere,
Sed alia quidem inquirere, alia verò judicare, alia verò fa-
Quid ipsis profuerit solus sciens.

Ἐξ ἀρχῆς τὰ δίκαια μαθ' ἁσοῖσιν φιλέοντες,
μή πω ὑπερβασίῃσι κατηφίσιν πατέρων.
Ταῦτ' ἔπη μαχέσεσι θεοῖς φίλα· καὶ γὰρ ὁ δειλὸν
ἀμφεύγει, τὸ κακὸν δ' ἄλλῳ ἔπειτα φέρει.
Καὶ τοῦτ' ἀθανάτων βασιλεῦ, πως ὄζει δίκαιον;
ἔργων ὅστις αὐὴς ἐπιδεὴς ἐὼν ἀλίεων,
Μή τιν' ὑποζάσσῃσι κατ' ἦχω, μήδ' ὄρχον ἀλιξῇ,
ἀλλὰ δίκῃσι ἑὼν, καὶ τὰ δίκαια πάθῃ;
Τίς δὴ χρεὼ τοῖς ἄλλοις ἐρέειν περὶ τοῦτον, ἔπειτα
ἄζοιτ' ἀθανάτες, ἢ πίνα θυμὸν ἔχων;
Ὅππότ' αὐὴς ἄδικος ἢ ἀτάθαλος ἔστε τῷ ἀνδρὸς,
ἔστέ τι ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος,
Τοῖσι πλούτῳ κεκορημένοι· οἱ δ' ἄδικοι
τεύχουσ', χαλεπὴν τίσεσθαι πεῖραν;
Ταῦτα μαθὼν φίλ' ἑταῖρε, δικαίως χρήματα ποιεῦ,
σὺ φέρουα θυμὸν ἔχων ὄπτας ἀτάθαλίης,
Αἰεὶ δὴ δ' ἐπίων αἰμυλήμονες· ἐς δὲ τελευτὴν
αἰνήσεις, μύθῳ σὺ φέρουι πειθόμενος.
Ζεὺς μὲν τῆς δὲ πόλης ὑπερέχοι αἰθέρι ναίων
αἰεὶ δεξιτερὴν χεῖρ' ἐπ' ἀτημοσύνῃ,
Ἄλλοι τ' ἀθάνατοι μάκαρες θεοὶ· αὐτὰρ ἅπαντων
ἀρθρῶσαι γλῶσσαν, καὶ νόον ἡμίτερον·
Φόρμιγγ' αὖ φθέγγοισθ' ἱερὸν μέλος, ἠδὲ καὶ αὐλὸς·
ἡμεῖς δ' ἀσπουδὰς θεοῖσιν ἀρεσσάμενοι,
Πίνωμεν, χαίροντα μετ' ἀλλήλοισι λέγοντες.
μὴ δὲν δ' Μήδων δειδίσσεσθε πολεμον
φῶ' ἔδ', καὶ αἰμύνον εὐφρονα θυμὸν ἔχοντας,
νόσφι μιᾶς μοίρης ἀνδρὸς ἐκάστου ἔμεν
Τερπομένους, πλὴν ἢ κακὸς ἀπὸ κῆρας ἀμῦναι,
γῆρας τ' ὀλοίθριον, καὶ θανάτοιο τέλος.
Χρὴ μισθὸν φέρειν πάντα καὶ ἄγγελον, εἴ τι σοφοῖσιν
εἰδέῃ σοφίης, μὴ φθονερὸν τελέειν.
Ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα, τὰ ἢ δείκνυμι, ἄλλα ἢ ποιεῖ·
τί σφιν χρήσιμ' ἔσται μέν; ἐπισταμένῳ;

Phœbe rex, ipse quidem turri ornâsti civitatem summam,
Alcathoo Pelopis filio gratificans:
Ipse verò exercitum contumeliosum Medorum abarce
Hac civitate, ut tibi populi in lætitia
Vere ineunte claras mittent Hecatombas,
Delectati cithara, & hilari convivio.
Pæanumq; choris, vociferationibusq; tuum circum altare:
Profectò enim ego timeo, stultitiam intuens,
Et seditionem Græcorũ populi corruptricẽ, sed tu Phœbe
Propitius nostram hanc custodi civitatem.
Veni quidem enim ego & in Siculam aliquando terram:
Veniq; in Eubœæ vitiferum solum,
Spartamq; Eurotæ arundiniferi claram urbem:
Et me excipiebant alacriter omnes advenientem:
Sed nulla mihi oblectatio in præcordia venit eorum:
Adeò nihil sanè erat charius aliud patria.
Nunquam mihi cura recentior alia ostendatur,
Loco amabilis sapientiæ: sed hanc semper habens,
Oblectet cithara, & saltatione, & carmine:
Et cum bonis bonam habeam mentem,
Neq; quenquam externum offendens factis improbis
Neq; quenquam civium, sed justus existens,
Tuam ipsius mentem oblecta: morosorum verò civium
Alius aliis malè, alius melius dicet.
Bonos alius valde vituperat, alius laudat:
Malorum verò mentio fit nulla,
Hominum autem inculpatus super terram est nullus,
Sed cui melius (est?) cujus non pluribus cura est.
Nullus hominum neq; erit, neq; fuit,
Qui omnibus placens descendit in (domum) Plutonis.
Neq; enim qui mortalibus & immortalibus imperat,
Iupiter Saturnius hominibus omnibus placere potest.
Torno & amussi, & gnomone virum oracula ferentem
Rectũ, oportet quidem, Cyrne, observantem (esse,)

Cuinam

φοῖβε ἄναξ, αὐτὸς μὲ ἐπέργασον πόλιν ἄκρην,
ἀλκαδόην Πέλοπ᾽ πιστὸ γαμβρὸν ὁμῶ.
Αὐτὸς ἦ κρατέων ὑβρεις λιὼ Μήδων ἀπέρυκε
τῆς δὲ πόλεως, ἵνα σοι λαοὶ ὀν ἐυφροσυνῇ
Ἠὲ ὃς ἐπέργαμόω, κλυτὸς ἔμπεσ᾽ ἔκατο μέσσῳ,
τρὶς πόλιν ἐκ δάφνῃ, ἦ ἑκατῇ θαλίῃ,
Παιήον᾽ ἐκ χρυσέης, ἐκ χαλκέου ἦ σὸν ἔβαινε.
ἦ γὰρ ἔγω γε δίδυμε᾽ ἀφραδέων ἐπέων,
Καὶ σὺ πὸν Ἑλλήνων λαοφόρων, ἀλλὰ σὺ φοῖβε
Ἰλαος ἡματίῃσιν πὶν δὲ φίλαος πόλιν.
Ἦλθον δὲ γὰρ ἔγω γε ἐς Δικταίην πετρην γαῖαν,
ἦλθον δ᾽ Ἐυδώρης ἀμπελόεσσ᾽ πεδίον.
Ἐκ πάρτιν τ᾽ Ἐυρώτα δράκοντ᾽ ἐρύσ ἀγελαίην ἄτερ,
καὶ μὲ ἐρίλυν ἀεσφόρους πασσητῆρ ἐφ᾽ ἑλόντα.
Ἀλλ᾽ ὔπις μοι τίρ᾽ ἐς ὀπὶ φρένας ἦλθον ἐκείνων
ὕστως ἐδὲν ἄρ᾽ ἦ φίλτερον ἄλλο πάτρης.
Μὴ πο τί μοι μελίδημα νεώτερον ἄλλο φορεῖν,
αὖτ᾽ ἑρατῆς σοφίης, ἀλλὰ τὸ δ᾽ αὖθι ἄγων,
Τερπνοῖμ᾽ ὦν φόρμιγγι, ἦ ὀργανοβόμβῳ, ἦ αὐλοῖς ἦ,
ἦ μὴ τῆδ᾽ ἀλαθὴς ἐδὲ λίη ἔσσεται ὕμνος.
Μή τε πνὰ ξείνων ἀκλεὴς ἀθρήσω ἔργματα λυγρὰ,
μήτε πὴ ἐν δήμων, ἀλλὰ θεῶν ἀέθλ᾽,
Πλὴν σπουδῇ φράσαι πόρπ᾽ ἀυσταλέων ἦ πολιήτῃ
ἄλλῳ τοῖς ὅτ᾽ ἀκοῦσ᾽, ἄλλῳ ἀμείνονα ἔρδει.
Τὸς ἀγαθὸς ἄλλος μᾶλλα μὲ μεθ᾽, ἄλλῳ ἐπαινεῖ᾽
ἦδὲ ἦ κακῶν μνήμη γίγνετ᾽ ἀληθέα,
Ἀνθρώπων δ᾽ ἀφαυρὸς ὁπὶ χθονὶ γίγνετ᾽ ἄνης,
ἀλλ᾽ ἦ λωΐτας ἦ τιὰ πλοῦτος μεθῇ
Οὐδὲς ἀθρήσων ὄτ᾽ ἔστ᾽, ἦτε πέρυσι,
ὅστις πάσσ᾽ ἀδῖν ἄνετ᾽ ἐς ἐλθῶν.
Οὐδὲ γὰρ ἦ δυνατὸν ἦ ἀθανάτοισιν ἀνάγκη
Ζεὺς Κρονίδης δυνατὸς πᾶσιν ἀδῖν κυλίσαι.
Τόνε, ἦ εὐθυμίη, ἦ χαρὰ μοῦσ᾽ ἀδὲ ἔχε θυμῷ
οὐδ᾽ ἀνίαν, χαῖρε μοῦσ᾽ Κύρε φιλοπαίφατε.

Cuinam(in)Pythone deus respondens sacerdoti.
Vaticinium significaverit pingui ex adyto.
Neq; quicquā. n.addens, nullū poteris quodquā remediū
Neq; auferens, à diis errorem profugere. (invenire:
Rem passus sum morte inimici nihil inferiorem,
Sed aliarum omnium (rerum,) Cyrne, molestissimam.
Me amici prodiderunt, ego ve: ò inimicos accedens,
Videbo & eo um, quamcunq; habeant, mentem,
Bos mihi in lingua forti pede calcitrando insiliens,
Prohibet garrire, etiam scientem.
Cyrne tamen verò, quod fatum (est) pati, non licet effuge-
Quod verò fatum (est) pati, non timeo pati. (re:
In valde durum malum venimus, ubi maximè,
Cyrne, ambos fatum corripiat mortis.
Qui verò senescentes contemnunt parentes.
Horum quidem locus, Cyrne, modicus est.
Neq; quenquam adiuva tyrannum, sub spe lucri, esse:
Neq; occide, deorum fœdera iniens.
Quomodo nobis sustinuit sub tibicine canere
Animus, terræ verò rex apparet ex foro,
Quæ nutrit frugibus, in conviviis gestantes,
Fulvisque comis pupureas coronas. (sationem:
Verum agè quidem (ô) Scytha, tonde comam, sede comes-
Luge verò suaveolentem locum pereuntem.
Fiducia opes perdidi, diffidentia autem servavi:
Consilium verò difficile est amborum.
Omnia illa in corvis & in corruptione (sunt,) neq; quis no-
Author immortalium, Cyrne, deorum beatorum, (bis
Sed virorum vis, & lucra multa, & injuria,
Multis ex bonis in calamitatem protrusit.
Duæ sanè (sunt) potus sortes miseris mortalibus:
Sitis membra resolvens, & inebriatio molesta.
Horum verò per medium versabor: neq; mihi persuadebis,
Neq; quicquam non potare, neq; nimis inebriari.

Vinum

ϕ τινί κεν Πυθῶνι θεὸς χρήσας ἱερείᾳ
ἀμφιλυὸ σημήνη πόνῳ ἐξ ἀδύτου.
Οὔτε τι δὴ προσθεὶς, ὑλὴν κάτι φάρμακον εὕροις,
ὅτ' ἀφελὼν σεῦς θεῶν ἀμπλακίλιν προφύγοις.
Χρῆμ' ἔπαθον θανάτῳ μὴ ἀεικέϊ· ὅτι κακεῖον,
ἦλθ' δ' ἄλλων πατ'των Κύρν' ἀϊπρόπατον.
Οἱ μὲ φίλοι προὔδωκαν· ἐγὼ δ' ἐχθροῖσι πελασθείς,
εἰδότες ἠδ' οὐδ', ὅντιν' ἔχουσι γάνν.
Βῶς μοι ἐπὶ γλώσσης κρατερῷ πολὺ λᾶξ ὑποβαίνων
ἔρχει κωτύλλων, καί σε ἐπισμύρον.
Κύρν' ἔμπης δ' ὅ, τι μοῖρα παθεῖν, ἔκ ἔδ' ἀπαλύξαι.
ὅπποι ἢ μοῖρα παθεῖν, ὅτι δὲ δοκεῖ παθεῖν.
Ἐς πολὺ ἄῤῥηκτον κακὸν ἦκουσι, ἔνθα μάλιστα,
Κύρνε, σὺν ἀμφοτέρους μοῖρα λάβοι θανάτῳ.
Οἱδ' ἀπογηράσκοντας ἀτιμάζουσι τοκῆας,
τούτων τοι χαίρῃ, Κύρν', ὀλίγη πόλεϊ.
Μήτε τιν' αὖξε πύργον ἐπ' ἐλπίσι κάρδιᾳ ἔῃ.
μή τε κλείνε, θεῶν ἄρκια σωὺ μέμεν.
Πῶς ἦτορ τέτληκεν ἀπ' αὐλητῆρ' ἀείδειν
θυμός; χῆς δ' ὕρ' φαίνεται ἐξ ἀγορῆς.
Ἦ τε τρέφει καρπῶσιν, ἐὺ οἱ λαπίναις φορέουσας
ξανθῇσί τε κόμαις πορφυρέους στεφάνους.
Ἀλλ' ἄγε δὴ Σκύθα, κεῖσε κόμιζε, ὅπου πανέϊ κῶμος,
πίνδει δ' εὐείδη χῶρον ἀπολλύμενον.
Πίσει χρήματ' ὀλέσσα, ἀπιζήϊ δ' ἐσσόσσα·
γνωμὴ δ' ἀγαλέη γίγνεται ἀμφοτέρων.
Παύτα τά δ' ἐν κορέκεσσι ἢ ἐν φθορᾷ, ὑλή τις ἦεν
αὖτι· ἀθανάτων, Κύρνε, θεῶν μακάρων.
Ἀλλ' ἀνδρῶν τε βίη, ἢ κάρδεα πολλὰ, ἢ ὕβρεις,
πολλῶν ἐξ ἀγαθῶν εἰς κακότητ' ἔβαλον.
Διὼ αἱ τοι πάσι· κῆρες δειλοῖσι βροτοῖσι·
ἦλφα τὲ λυσιμελὴς, ἢ ἀεδυσίς χαλεπή.
Τούτων δ' ἂν τὸ μέσσον τροφήσομαι· ὑλή μὲ πείσεις,
μ'τε γὰ μὴ πίνειν, ὅτε λίθον μέθυειν.

Vinum mihi (in) reliquis quidem placet, (in) una autem (re) displicet,
Quando (scilicet) armans me, virum contra inimicum
Sed quando supra existens, infra sit, (agit,
Toties domum imus sedantes potum.
Bene quidem constitutū virum malè constituere facile est:
Bene verò constituere (quod) male constitutū (est) difficile
Calcibus insulta populo fatuo, percuteq; stimulo (est.)
Acuto, & jugum grave circumpone:
Non enim unquam invenies populum, domini studiosum
: Hominum quorquot sol aspicit. (adeo,
Iupiter virum perdat cœlestis, qui (suum) sodalem
Mollia garriens fallere vult.
Suavia quidem & prius, sed multò meliora quàm nunc:
Quapropter improbis nulla est gratia,
Sæpe civitas hæc per rectorum nequitiam,
Velut navis inclinata, ad terram cucurrit. (bentem,
Amicorum verò siquidē quis videt me aliquid adversū ha-
Cervicem avertens, neq; videre vult.
Si verò quidpiam mihi alicunde boni, qualia sæpe contin-
Multas salutationes & amicitias habeo, (gunt viro,
Amici me produnt, & non volunt quicquam dare
Viris apparentibus: sed ego ultroneus,
Serotinaq; egredior, & matutina rursus ingredior,
Cùm gallorum vox (auditur) expergiscentium.
Multis inutilibus Deus dat viris divitias
Bonas: qui neq; sibi melior quicquam existens,
Neq; amicis. Virtutis autem magna gloria nunquā peribit.
Bellator enim vir terram & urbem servaverit.
In me deinde cadat magnum cœlum, latum superne
Æreum, hominum metus antiquorum,
Si non ego illis quidem auxiliabor, qui me amant:
Sed inimicis molestia & magnum nocumentum ero.
(O) vinum, partim quidē te laudo, partim verò te vitupero,
Neq; unquā odisse, neq; amare possum, (neq; te omnino

SENTENTIÆ.

Οὐ γὰρ ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται, ἀλλ' ἐπιτέρπει
οὐδ' αὖ δυσφορέει μ' ἄνδρα ποδὸς ὑπερθύμου.
Ἀλλ' ὑπάτην κεν δύο δοῦν ἐθέλω, ἐπιτερπέα γάμου,
τυτθὸν ἐς οἶκον ἰόντ' ἠμὲν πυκνὰ μάλα πύθεσθαι.
Εὖ μὲν κεύθουσιν ἄνδρα κακὸν δόμοι ἐντὸς ἐόντα·
εὖ δ' ἀγαθὸν, τὸ κακοῖς καὶ ἀμύμονα φαίνεσθαι.
Ἀλλ' ἔστω δόμος αὐτὸς ἀνεψιὸς, ἠὲ καὶ ἄλλος
ἐξείης, ἠὲ ξεῖνος, ὅτις φιλέει τε καὶ ἔστιν.
Οὐ γὰρ ἐπ' ἀνέρι τῷδε γυνὴ φιλέει τε καὶ ἔστιν
ἀνδρὶ πόσις, ὅτε μή οἱ ἐπὶ φρεσὶ πάντα δαῇ.
Ζεὺς ἄνδρ' ἐχολώσατο ἐλεύθερον, ὅς τ' ἐπὶ πάσῃ
μαλθακὴν κουρίδιον ἐοῦσαν ἐδάλετο.
Ἦ νέα μὲν ἀνὴρ ἀγαθὸς, ἅτις πολὺ λώιονα δόμῳ·
τὴν καὶ τοῖς ἐθέλοις ἐνὶ σῷ θέμεν ἐν χρέεσσι,
Πολλάκις ἡ πόλις ἥδε δι' ἡγεμόνων κακότητα,
ὥστε κακὸν μύθοισι πάρος γ' ἐὸν ἔμμεναι.
Τῶν δὲ φίλων εἴ μοί τις ὀφὼ μὲ τι δεινὸν ἔχωσιν,
αὐχὶν ὑπερφίαλος, κὰδ δυσμενέα ἐθέλω.
Ἦν δέ τι καὶ τόδ' ἐθέλῃς, ἃ πολλάκι γίγνεται ἀνθρ,
πολλὰς ἀπατεῶνας ἐν φιλότητας ἔχω.
Οἵ με φίλοι ἀφίστανται, ἐγὼ δ' οὐ τοῖσι τι δίδωμι
ἀνδρῶν φαινομένων· ἀλλ' ἐγὼ αὐτομάτη
Ἐκπλήσσομαι, ἐξίσταμαι, ἐμπίπτω δ' οὐδὲ δύναμαι.
Ἦμος δὲ λαχεῖ γυῖα φόβος· ἐγκέφαλος δὲ
Πολλοῖς ἀνθρώποισι θεὸς πλέον ἀνδρὸς ἔδωκεν
ἐσθλὸν· ὃς δ' αὖ πᾶσι δοκεῖ βέλτερος ἔμμεν ἑαυτοῦ.
Οὔτε φίλοισι. δρυτὸς ἐν μεγάλ' ἐκλάσθη ἐρινός.
ἀθρήσας τὸ κάτω γλυφὶς τὸ ἐπάνω πίπτει.
Ἐν μοι ἔπτα πύλαι μέγας εὐρυμέδων ἐπὶ δοῦρα
χάλκεα· ἀνδρείαν δοῦπα πελασσόμενον,
Εἰ μὴ ἐγὼ ποίησι μὲ ἐπιμύδαν ἢ με φιλοῦσι·
τοῖς δ' ἐγκρατὴς αἰεὶ ἐμὸς μέγα πᾶσι δοκεύω.
Οὔτε τι μᾶλλον ἐ αὖτις, τὰ δ' ἐμὲ μορόωσι· δοκεῖ σὲ πάμπαν
ἔτι ποτ' ἐχθαίρειν, ὅτι φιλέειν δύναμαι.

Bonum & malum est: quis poterit te quidem vituperare?
Quis verò poterit laudare, mediocrem habens sapientiam?
Bibe vinum, quod mei verticis Taygeti
Vites tulerunt, quas plantavit senex
Montis in vallibus, diis carus Theotimus,
Ex platanéto frigidam aquam educens.
Ex quo bibens graves quidem dissipabis curas,
Potus verò eris multò alacrior.
Pax & divitiæ habeant civitatem, ut cum aliis
Commesser: malum enim non amo bellum.
Neq; nimis præconi aurem præbe altè vociferanti:
Non enim paterna pro terra pugnamus.
Sed turpe (est) præsentem, & velocibus qui incedit
Equis, non bellum lacrymosum intueri.
Heu meam ignaviam, Cerynthus quidem periit,
Lelantique bonum tondetur vinetum.
Boni fugiunt, civitatem verò mali administrant:
Vt Cypsellizon Iupiter perdat genus.
Consilio verò nil melius vir habet in seipso,
Neq; imprudentia, Cyrne, (quicquam) pejus.
Cyrne ne viris in omnibus rebus mortalibus succense,
Expendens, quòd mentem, qualem quisq; habes
Ipse in pectoribus, & facta: sed justo
Et injusto magnum malum mortalibus inest.
Est aliud quidem pejus, aliud verè melius factum cujusq;
Nullus verò hominum ipse in omnibus sapiens.
Quisquis impensam servat, pecunias captans,
Clarissimam virtutem apud prudentes habet.
Si enim perspicere vitæ finem liceret, quantū tempus quis
Cunctaretur finiens in domum Plutonis transire,
Par esset (eum) qui quidē plus temporis fatum expectaret,
Parcere magis huic, quam habebat, vitæ. (citat:
Iam verò non licet, quòd sanè & mihi magnum luctum ex-
Et mordeor mentem, & dupliciter animum habeo.

In

Ἐθλὸς μὲν κακὸς ἐστι· τίς ἂν σέ γε μωμήσαιτο;
τίς δ' ἂν ἐπαινήσειε, μόθον ἔχων σαφέως;
πὰρ οἶνον, ἢ ἐμῆς κορυφῆς ὑπὸ ταὐγέτοιο
ἄμπαλοι ἤνεγκαν, τὰς ἐρύτευσ' ὀλέσσαι
Οὔρεϊ· ἐν βάσσῃσι θεοῖσι φίλῳ· θεότιμῳ·
ἐν πλατανιστῆϊ· ψυχρὸν ὕδωρ ἐπίσσαι.
Τῷ πίνων ὑπὸ μὲ χαλέπας σκιδάνεις μελεδῶνας,
ὥρῃ χθιζὸς δ' ἔσσαι πολλὸν ἐλαφρότερος.
Εἰρωνή κε πόλιν ἔχοι πόλις, ὄρεα μετ' ἄλλων
νεμέσσαιο· κακὸν δ' οὐκ ἐράμαι πολέμου.
Μηδὲ λίαν κήδευ· ὁ δ' ὃς ἔχει μακρὰ βροτὸς ἔτι.
ὑγρὸν παγέσσας γῆς πίειν μαρμάρινα.
Ἀλλ' αἰχρὸν πυρέσσειν κε ὠκυπόδων ἐπιβάντα
ἵππων, μὴ πόλεμον ἀχρύοντ' ἐσιδεῖν.
Οἱ μὲν ἀναλκίης, ἀπὸ μὲν κήρυκος ὄλωλε,
λιλαόντες δ' ἀγαθὸν κείρατο νόστιμον.
Οἱ δ' ἀγαθοὶ φεύγουσι, πόλιν δ' ἡ κακὸν ἀλάπαξε·
ὡς κυψελλίζοι Ζεὺς ὀλέσσας γόνον.
Γνώμης δ' ὑπὲρ ἐν ἄμεινον αἰνὴς ἔχει ἔτι γε ἐκείνῳ,
ὃς ἀγωνιοσιμάχης, Κύρν', ἀνιηρότερον.
Κύρνε μὴ ἀνδράσι πάντα καταθρήσῃς χαλεπαίνειν,
γνώσεαι, ὡς νῦν, οἷον ἕκας ἔχεις
Ἀντὸς ἐνὶ σήθεσσι, κἠ ἔργματα· τῷ δὲ δικαίῳ
τῶν τ' ἀδίκων μάλα κεν πῆμα βροτοῖσιν ἐπῇ.
Εἰ τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δ' ἄμεινόν γ' ἔργον ἀκούσῃς·
ὑδρεῖς δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἅπαντα σοφός.
Ὅστις ἀναλώσειν πρεῖ, κἠ χρήματα δηιῶν,
κυδίστην ἀρετὴν πᾶς σωιεῖσιν ἔχει.
Εἰ μὲν γὰρ κατιδεῖν βιότου τέλος ἦεν, ὁπόσον τις
ἤμελλ' ἐντελέσας εἰς ἄϊδος δόμον ἷξαι,
Ἀκὺς ἂν ἦν, ὃς μὲν πλείω χρόνον αἶσαν ἐμέμνη,
φείδεσθαι μᾶλλον τῶνδ', ὧν εἶχε, βίου.
Νῦν δ' οὐκ ὄφρ', ὅσον ἐμοὶ μέλα πένθος ὄρωρε,
κἠ δάκνομαι ψυχὴν, κἠ λίχα θυμὸν ἔχω.

In trivio consisto: duæ sunt ante viæ mihi:
Ambigo, harum utram ingrediar priorem;
An nihil expendens tetam vitam in miseria:
An vivam jucundè, opera faciens pauca. (ventri
Vidi quidem enim ego (virum) qui parceret, & nunquam
Cibum liberum, dives existens, daret: (intra,
Verum priùs quàm) perfecisset, descendit domum Plutonis
Opes verò (is) hominum, qui in (eas) incidit, accepit,
Adeo ut intempestiva laboraret, & non daret, ut vellet quis.
Novi verò alium, qui et ventri obtemperans, (le&tans
Facultates quidem dilapidavit: dicebat in vivo mentem ob-
Mendicat verò (apud) amicos omnes, ubi aliquem viderit.
Sic (ô) Demonicles, pro facultatibus optimum omnium
Sumptum facere, & curam habere.
Neq; enim cùm laboraveris, alii laborem (tuum) impertì-
Neq; mendicans, servitutem finieris. (eris
Neq; si senectus venerit, opes omnes effluxerint:
Nam in hoc genere opes optimum (est) habere.
Si enim dives es, multi (sunt) tibi amici: si verò pauper es,
Pauci: non jam similiter ipse vir bonus (est.)
Parcere quidem melius est: postquam nec mortuum luget
Quisquam, si non videt opes relictas.
Paucis hominum virtus & pulchritudo obvenit:
Beatus (est,) qui hæc ambo sortitus est.
Omnes (se) colunt simul, æquales, quiq; in eodem
Habitant loco, quiq; seniores (sunt.)
Non possum voce suavi canere, velut luscinia:
Etenim superiori nocte ad comessationem ivi.
Neq; tibicinem causor: sed me sodalis
Deserit, sapientiæ non indigens.
Prope tibicinem canam illi constitutus
Dexter, immortales deos precans.
Ito ad a nullum rectam viam, neutram in partem
Inclinans: oportet enim me recta omnia cogitare.

Patriam

Ἐν τοιόδ' ἀνέστηκα· δυοῖν εἶναι ἢ σοφὸν ἢ οὐδὲν ἐμοί·
φρονεῖν ζῶ, τοῦτον δὴ τὸν ἐμὸν σοφὸν λίθον.
Ἢ μανθάνω δυστυχῶν τὸν χρόνον βίον ἐν πάσῃ·
ἢ ζῶ τερπνῶς, ἄρα τελῶν ὅλην.
Εἰ δὸν μὲ χαίρω ἐγὼ, ὃς ἐφεῖδέ τε, κἀπιστεύσατό
σῖτον ἐλευθέριον πλοῦτον· ἀν ἐδίδου·
Ἀλλὰ φρὴν ὀνητέα, κατέβη δ' ἐμὴν αἰδὼς εἴσω,
χρήματα δ' ἀνθρώπων ἢ πτωχῶν ἔλαθεν,
Ὡς ἐς ἄκρα ἔα πονεῖν, ἢ μὴ δόμεν ὅτε ἐθέλοι τις.
εἶδον δ' ἄλλον, ὃς ἐμὲ χαίρει χαιρ' ἐδίδου·
Χρήματα μὲν διέσωσεν· ἔφη δ' ὑπάγων φρένα τέρψαι
πτωχοὺς ἢ φίλους πάντας, ὅτε τὸν ἴδῃ.
Οὕτω δημόκλειος, τὰ χρήματ' ἄνεσον ἀπάντων
ἢ δαπάνῃσι δόξῃ, ἢ κλέπτῃσι ἐχθρῷ.
Οὔτε γὰρ ἂν προκαμὼν ἔσωσα μεταδοίης·
ἢ τ' ἂν πλουτεύων δ' ἐλεοσυνέων τελέοις.
Οὐδ' εἰ γῆρας ἵκοιτο, τὰ χρήματα πάντ' ἀποδοῖεν·
ἐν δὲ τοιῶδε βίοι χρήματ' ἄνεσον ἔχειν.
Εἰ μὲν γὰρ πλουτοῖς, πολλοὶ φίλοι. ἢν δὲ πένησαι,
πᾶσι μόνος· κἀκεῖθ' ὁμῶς αὐτὸς ἀνὴρ ἐγένου.
Φείδεσθαι μὲν ἄμεινον ἐπ' ἐσθλοῖσιν δ' ἀνοήτοις
ἔδοις, ἢ μὴ ὁρᾷ χρήματα λειπόμενα.
Πλούσιος ἀνθρώπων ἀρετὴ ἢ κάλλος ὀπηδεῖ·
ὄλβιος, ὃς τούτων ἀμφοτέρων ἔλαχεν.
Πάντες μὲν τιμῶσιν ὁμῶς ἴσον, εἴτε κατ' αὐτὸν
οἰκεῖόν χώρης, εἴ τε παλαιότερον.
Οὐ δυνάμεως φανῆ λιχός· ἀλλ' ἔμεν, ἄνερ ἀνδρῶν·
ἢ γὰρ ἢ πρότερον νύκτ' ὅπι κῶμον ἔσῃ.
Οὐδὲ ἢ αὐλητῆι προσαυίζομαι· ἀλλὰ μ' ἔπωρσε
ὀκλάσι, σοφίης ἔκ ἐπιδευόμενον.
Ἐ'γνωθεν αὐλητῆρος ἀείσομαι, ὡς κατὰ τάξιν
δεξιὸς, ἀδὴν ἀντὶς διοῖσεν ἐπυγῇ μένων.
Εἴμι παρὰ σὲ δῆμε ὀρθὸν ὀδὸν, ἢν τε ἔχωσι
κλυόμενον· χρὴ γὰρ μ' ἔρτια πάντα νοεῖν

Παρ-

Patriam ornabo claram ciuitatem, neque populo
Attendens, neque iniquis viris obediens.
Hinnulum ex ceruo leo ut viribus confidens,
Pedibus comprehendens, sanguinem non bibi,
Muros autem alios conscendens ciuitatem non diripui:
Iungensq; equos currum non inscendi:
Agens verò non egi, non finivi finiens:
Faciensq; non feci, perfeciq; non perficiens.
Improbis verò benefacenti duo (sunt) mala: nam (se) suis
Priuabit multis (rebus) & gratia nulla (habebitur.)
Si quo affectus à me beneficio magno, non gratiam habes,
Egens nostras iterum adeas domos.
Donec quidem ipse bibi ex fonte profundo,
Suavis mihi videbatur, & pulchra (esse aqua.)
Modò verò jam turbatus est: aqua vero commiscetur limo:
Alio fonte bibam, aut fluvio.
Ne unquam laudes, priùs (quàm) noveris virum clarè,
Appetitum, & modum, & mores qualis sit.
Multi sanè fucatos fallaces mores habentes
Occultant, induentem animum diurnum:
Horum verò indicat omnium tempus mores cujusq;:
Ercnim ego mentem longè jam extra perrexi,
Prævenìq; laudans, priusquā tuos per omnia cognoscere
Mores: nunc autem jam navis velut longè discedo.
Quæ verò virtus (est) bibentem, vini præmium reportare?
Sæpe sanè vincit & malus virum bonum.
Nullus hominum, quem postquam tandem terra texerit,
Inq; Erebum descenderit, domumq; Proserpinæ,
Oblectatur, neq; lyram, neque tibiam audiens,
Neque Bacchi donà tollens;
Hæc videns, cordi benè persuadebo, ut levia
Genua, & caput intremulus proferam.
Ne mihi vir sit lingua amicus, sed magis re ipsa,
Manibusq; properet, opibusque utrumque.

Neque

Πατρίδα κοσμήσω λιπαρὴν πόλιν, ὅτ' ἐλθὼν δήμῳ
τρέψας, ὅτ' ἀδίκοις ἀνδράσι πιθόμην.
Νιβρεῖ, ὑπ' ἐξ ἑλάφοιο λέων ὡς ἀλκὶ πιτνοιδώς,
πυρὶ καπνιάψας, αἵματ' ὤκ ἔπον.
Τῖχων δ' ὑψηλῶν ἐπιβὰς πόλιν ὤκ ἀλάπαξα.
Ζευξάμεν δ' ἵππους ἅρματ' ὤκ ἐπίσω.
Πρήξας δ' ὤκ ἔπρηξα, κὴ ὤκ ἐτέλεσα τελέσας·
δρήσας δ' ὤκ ἔδρησ', ἤνυσά δ' ὤκ ἀνύσας.
Δειλὸς δ' εὖ ἔρδοντι δύω κακὰ· νῆί τε δὴ αὖτῷ
χηρώσει πολλῶν, κὴ χάεις ὕδατα.
Εἴ τι πιθὼν ἀπ' ἐμεῦ ἀγαθὸν μέγα, μὴ χάεν οἶδας,
χρῆ ὧν ἡμετέρης αὐδῆς ἐκεῖο δόμης.
Εσθ' ὑπ' αὐτὸς ἔπινον ἀπὸ κρηΐδης μελανύδρου,
ἡδύ τι μὴ ἐδὲ κἠ κἀλὸν εἶμεν ὕδωρ.
Νῦν δ' ἤδη τέθολωϑ· ὕδωρ δ' ἀναμίσγηϑ ὕδατι·
ἄλλης ἢ κρήνης πίσομαι, ἢ ποταμοῦ.
Μή ποτ' ἐπαινήσῃ, πρὶν ἂν ἐσθλὸς ἄνδρα σαφηνῶς,
ὀργὴν κὴ ῥυσμὸν, κὴ ξύνοπον ὅστις ἐὼν ᾖ.
Πολλοί τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἔνδοϑεν ἔχοντες,
κρύπτουσ' ἐν θυμῷ δυμὸν ἐφημένοι.
Τύπτων δ' ἐπεφαίνῃ παίτων χεῖρ· ἦδ· ἐκέκτο·
κὴ γὰρ ἐγὼ γνώμης πολλὸν ἀριστος ἔβλων,
Ἐρθίων δ' αἰνήσας, πρίν σε κτ' παύπαδαῆναι
ἄθεα· νυὸ δ' ἤδη ναῦς ἀδ' ἐκὸς διέχω.
Τίς δ' ἀρετὴ πίνοντ' ἐποίνιον ἄλλον ἐλέσθαι,
πολλάκι πὶ νικᾷ κὴ κακὸς ἀνὴρ ἀγαθόν.
Οὐδ' εἰς αἰθρείῃσιν, ὅτ' ἐπιὶ πότε γαῖα καλύψει,
εἰς τ' ἔρεβ· καταβῆ, δῶμά τε Περσεφόνης,
Τέρπεται, ὕτε λύρης, ὕτ' αὐλητῆς· ἀκέων
ὕτε δωτύ σευ ὦδῆς ἐσαιρεμέμεν.
Ταῦτ' ἐσορῶν, κεφαλὴν εὖ πείσομαι, ὄφρα τ' ἐλαφρὰ
γένωται, κὴ κεφαλὴν ἀπεμέων τροφέω.
Μή μοι ἀνηρὸν γλαῶσσα φίλ·, ἀλλὰ κ' ἔχῃ φ,
χερσίν τε παυδοι, χρήμασί τ' ἀμφότερα.

Μὴ

Neq; inter pocula verbis meam mentem oblectet:
Sed faciens appareat, si quid possit, bonum.
Nos verò in convivia charum declinemus animum,
Vt præterea oblectationis opera amabilia ferat.
Statim enim, tanquam cogitario, præterit splendida puber-(tas,
Neq; equarum impetus est velocior. (tas,
Quæ quidem virum ferunt tumultuosum in laborem viro-
Impetuosè, farrifero oblectatæ campo. (rum
Bibe, quando bibant (alii,) cum quidem animo contristatus
Nemo hominum noscat te gravatum. (fueris,
Interdum quidem patiens contristaberis, interdumq; faci-
Gaudere potes, aliâsq; alius vir, (ens
Si ponas (ô) Academe amabilem hymnum canere,
Præmium autem iri medio puer pulchrum florens habens.
Tibiq; fit & mihi de sapientia contendentibus,
Cognoveris, quanto asinis præstantiores (sint) muli.
Cum verò sol quidem in æthere solidungulos equos
Iam admonuerit, medium diem habens,
Cœnamq; terminaverimus, quomodo quem animus jubet,
Variis bonis ventri satisfacientes,
Gutturnium statim foras ferat, coronas verò intrò
Formosa teneris manibus Lacæna puella:
Virtus verò præmium inter homines optimum,
Pulcherrimumq; reportatu est viro sapienti.
Commune verò bonum hoc civitatique omniquæ populo,
Quisquis vir transgressus inter principia est. (beratis
Communiter autem hominibus præcepta dabo, ut quis pu-
Clarum florem habens, & mentibus bona cogitet,
Suis possessionibus benè efficit non enim repubescere
Bis datur à diis: neq; fugæ mortis
Mortalibus hominibus: gravis autem senectus coarguit
Perniciosa, caputq; apprehendit simul mum:
Quàm beatus, fortunatusque, & felix (est) quisquis experi-
Laborum, in Plutonis domum nigram descendit.

Priùs

Μὴ δὲ παρὰ κρητῆρι λάβῃς σπένδων ἐμοὶ
ἀλλ' ἡδὺν φαίνου, εἰ τί σοι αἰτῶ, ἄνοδον.
Ἡμεῖς δ' ἐν θαλίῃσι φίλοι κατὰ δῆμον ἕκαστοι
ὄρχ' ἔτι τερπαλέως ἀμφ' ἐρατεινὰ φέρη.
Αἴθε γὰρ εὐπετόωμαι, πυκάσσεται ἀγλαὸς ἥβη,
ἐν δ' ἵππων ἔσομαι γηθήσεται ἀντερέω.
Αἴ τε σὺ αὐδήσῃ φίλεσι δόρπον ἐς ὁππόταν ἀνδρῶν
λάξεως. πυρόφοιβ' τέρπομαι πεδίῳ.
Πῖν', ἐπίσταν πίνωσιν, ἄταν τὸ δυμεῖ ἐπιδῆς,
μηδεὶς ἀνδρῶν πάντων χαλεπαίνεται.
Ἄλλατέ τι μάχων ἀείσατε, ἄλλετε δ' ὕμνον
χαίρουσιν δώσατε, ἄλλοτε τ' ἄλλοθ' ἀείρ.
Εἰ δ' εἶσ' Ἀχαΐδες ἐρήμοισι ὕμνον ἀείδων,
ἄνδρα δ' ἐν μέσσῳ πᾶς κλέος ἀρδόθ' ἕκαστος.
Σοί τ' εἴη ἐμοί σφίσιν αὖθι δυρεσι πιεῖν,
γοῦνα χ' ἅδοιεν ὅρκον χρέοντες ἐμόνδε.
Ἡμῖν δ' πάλιν ἐν αἰθέρι μάκρ' ἀμφὶς πέπτας
ἄρπ' ἐφαγγίλλοις μέσσατον ἤματα ἔχειν.
Δείπνῳ δὲ λιγέως δ', ὅτε τινὰ δυμεῖ ἐπίσῃ,
τῶν τοίων ἀοιδῶν χαρὶ χαιρόμενος.
Χέρνιβα δ' ἅμα δμῳξὶ φέροι σταφίδεσσι δ' ἐπ' ὄσσῃ
οὐδὸς ῥαδιναῖς χερσὶ λαγωνὰ κόρη.
Ἡ δ' ἀγέτω τόδ' ἄθλον ἐν ἀγχιπόλοις ἀείσας,
κάλλιστόν τι φέρειν χέρας ὑπὸ λιπαρῶ.
Ζωὸν δ' ἐδέλεν τῶν πολίτ τε πάντ τε δῆμον,
ὅστις ἀνὴρ δίκαιος ἐν φρεσὶ χέρι μέλῃ.
Ζωὸν δ' αὖ ῥάψασι κἀπὸ σπομαι, ὅς μ' ἐπὶ τῆς ὕδρης
ἀγλαὸν ἄνδρ' ἔχων, ἐξ ἀμφὶ ὦδε νάῃ.
Τῶν ἄπο κτεάτων εὐπαχέμεν· ἐν δὲ πάντεσσι
δίκ πάλεν ἐρεῖς δικᾶν· κἀκὶ λάσιος δυσάτω
θνητῶν ἀνθρώπων· μηδὲ δ' ἐπὶ γῆρας ἐλάσσαι
ἰόμενον, κεφαλῆς δ' ἄψηται ἀμφιτάμῃ,
ὡς μάκαρ, ἐὐδίκεμμι τεῷ ἄλλοθι πάντες ἀνὴρ
ἄλλων, εἰς ἑνὸς ἔσσεται μάλα πατρός.

Πείρ-

Priùs (quam) inimicos formidare, & superare necesse (est,)
Investigareque amicos, quamnam habent mentem.
Statim mihi per quidem corpus fluit immensus ludor,
Consternor verò intuens florem juventutis.
Iucundus simul & pulcher diutius debebat esse:
Verùm brevis est, velut somnium
Adolescentia preciosa: sed perniciosa & deformis
Confestim super caput senectus pendet,
Nunquam inimicis sub jugum cervicem ponam
Grave, neque si mihi Tmolus instet capiti
Improbis sanè malitiâ vanlores intellectus sunt,
Proborum verò semper actiones rectiores:
Facilisque actio inter homines malitiæ,
Boni autem difficilis, Cyrne, est conatus.
Confide (ò) anime malis, simul gravissima passus.
Improborum sanè cor est asperius.
Neq; in infectas obres dolorem augens
Oderis, neq; tristeris, neque amicos molestia affice.
Neq; inimicos exhilara. Deorum enim fatalia dona
Non potest facilè mortalis vir effugere:
Neq; nigræ descendens in fundum paludis,
Neq; quando ipsum habuerit Tartarus tenebrosus.
Virum sanè est bonum difficillimum fallere,
Vt in mea mente Cyrne olim judicatum est.
Cognoveram quidem & prius, verùm multò melius nunc:
Quare improbis nulla est gratia.
Amentes homines stulti, qui quidem vinum
Non bibunt astro & cane regnante.
Age, cum tibicine lugente ridentes
Bibamus, illius doloribus oblectantes (nos,)
Dormiamus: custodia verò urbis custodibus curæ erit.
Heu littus amabilis patriæ nostræ.
Profectò si quis illorum & occultus dormit,
Nostram reprehensionem accipiet molestè.

Nunc

Πολύ τ' ἐχθρὸς πόσθαλος ἐσθλοῦ
ἐξοπίσσω τε φίλος, ὅστις ἐχυρὸς ἔῃ.

Α'υτὰρ μὴ τὸν μὲν χαλεπὸν μέγα σεῦ
σπεύδειν δ' ἐσθλὸν ἀεὶ

Τερπνὸν ὁμῶς ἠδὲ καλὸν ἀεὶ πάντα δόμον
ἀλλ' ἀλιηχέϊ

Η'δὺ γελάσσαι· πολλὰ δ' ἐπιστάμενος βροτὸς
αὐτὸς ὑπὸ

Θῦνον τοῖς ἐχθροῖσι· σὺ δ' ἔσθιε σιγῇ ἀνώγω
δόσλαφον, ὅτ'

Δηλοῖς τοι κακὸν ἦμαρ ἐπιστάμενος
ἀλλ' ἀμαθῶν αἰεὶ

Ρ'ηϊδίη τ' ἐπὶ πᾶσιν ἐπιστήμη κεκάληται
τῷ δ' ἀγαθῷ χαλεπὴ

Τολμᾷ δυσὶ κακοῖσιν ὁμοῦ ἄτλητα
δηλῶν τοι κεφαλὴν

Μηδ' οὐχ' ἁρπάζειν ἐπ' ἄγκυσιν
ἐχθρὸς μὲν δ' ἐχθρὸς, μηδὲ φίλος

Μηδ' ἐχθρὲς εὔφρονα, δῶρα δ' ἀλιγκίοθ'
ἐκ αὖ βριδίως

Οὔτ' αὖ πορφυρίης κοκκύδος ἐς πλήθος
ἐξόπιθεν αὐτὸν ἐχῇ

Α'νδρα τοι ἐσθλὸν ἀγαθὸν καλὸν τοῦτο
ὃς ἐν ἀμοὶ γνώμῃ, κύρβις, πάλαι κέκριται.

Η'δὺ μὲν οὖν ἔδειν, ἀνὴρ πολὺ καὶ πλέον
ἕνεκα τοῖς ἄλλοις ἐλπὶς ἐπῆεν.

Α'ρρενες αὖ γυναικὸς ἐπὶ πλόον, ἢν τινες
μὴ πίνω· ἀνὴρ δ' ἐπὶ

Δεινὸς σιδ' ἀνεπτῆσι πυρὶ πλαίοντι
πτωκὸν, κοὐκ ἐθέλει

Εὐδιόωσ' φυλακὴ πόλεϊ φυλάσσειν
ἀτυχεῖς ἔρασθαι

Ναὶ μὰ σ' ἐπ' ἐσθλὸν ἐπ' ἐσθλὸν ἐγὼ
ἀνέρα μᾶλλον ἀλγεινὸν

Nunc verò bibentes oblectemur, pulchra dicentes:
Quæ verò pòst erunt, hæc diis curæ sint.
Tibi verò volueri puero caro præcepta dabo ipse
Bona: tu verò animo & mentibus hæc immitte.
Nunquam festinans facias malum, sed profunda
Tua mente consulta, tuo bonoq; animo. (stusq;:
(Eorum) enim, (qui) pugnant, pugnæ animusque intelle-
Consilium verò in bonam & mentem probam ducit.
Sed orationem quidem hanc omittemus: Cæterum mihi tu
Cane, & Musarum recordabimur ambo.
Ipsæ enim hæc dederunt habere grata dona
Tibi, & mihi quidem, & vicinis.
Honorat enim Apollo affectum à longe insipientem
Cognoscere difficile etiam (ei,) qui est sapiens.
Alii quidem enim vitium tectum habent
Opibus, alii verò virtutem perniciosa paupertate.
In adolescentia verò juxta quidem æqualem melius (est)
Desiderabilium operum amorem satiantem. (dormire,
Estq; comessantem cum tibicine camere:
His nihil sanè aliud adest delectabilius
Viris sive fœminis. Quid mihi opes & pudor?
Oblectatio vincit omnia cum lætitia.
Dementes homines & stulti (sunt) qui mortuos
Lugent, non autem adolescentiæ florem pereuntem.
Oblectare mihi care anime, mox aliqui alii erunt
Viri: ego verò mortuus terra nigra ero.
Cyrne, amicos ad omnes converte varios mores,
Commiscens animum, qualis quisq; natus est.
Nunc quidem hunc sequere, aliàs verò alius fis animo:
Melior res sanè sapientia (est,) quàm vel magna potentia.
Rei non factæ difficillimum est finem
Cognoscere, quomodo sit hanc Deus perfecturus.
Caligo enim extensa est: ante (id quod) futurum est,
Non intelligibiles (sunt) humanæ fines infirmitatis.

Nemi-

Νῦν μὲν πίνοντες τερπώμεθα, καλὰ λέγοντες·
ἄστις δ' ἔπειτ' ἔσται, ταῦτα θεοῖσι μέλει.

Σοὶ δ' αὖ οἷά τε πρώτῳ φίλα ἐπιδώσομαι αὐτὸς
ἔσθλά· σὺ δ' ἐν θυμῷ σῷ φρονεῖ ταῦτα βάλε.

Μή ποτ' ἐπιχθονίων τις ἁρπάξῃς κακὸν, ἀλλὰ βαθείῃ
σῇ φρενὶ βέλτιστα, τῶν ἀγαθῶν τε νόει.

Τῶν δὲ μαινομένων μάχεται θυμός τε νόος τε.
βουλὴ δ' εἰς ἀγαθὸν, καὶ νόον ἐσθλὸν ἄγει.

Ἀλλὰ λόγον μὲν τοῦτον ἐάσωμεν, αὐτὰς ἐμοὶ σύ
αὖλει, καὶ μισῶν μνησόμεθ' ἀμφότεροι.

Αὐτὰ γὰρ πάσ' ἔδωκεν ἔχειν τε χαίρειν τε δῶρα
σοὶ, καὶ ἐμοὶ μιλεῖν, καὶ ἀμφω δεκτὰ ποεῖν.

Τιμᾷ γὰρ Ἀπόλλων ὀρχηστὰς ἀπάτερθεν ὁρῶντι
γιγνώσκειν χαλεπὸν καὶ τῷ ἐόντι σοφῷ.

Οἱ μὲν γὰρ κακόπαπα κατακρύψαντες ἔχουσι
πλέτῳ, τοῖσδ' ἀρετὴν ὑλομένῃ πενίη.

Εἰ δ' ἦεν ἔξω τοῦτο μὲν ξυνομιλικὸν κάλλιον εὖξεν,
ἱμερτὴν ἕξειν ἔξ ἕρον ἐμμενέων.

Εἰ δὲ καὶ μαίζοντα μετ' αὐλητῆρος ἀοιδὴν.
τοῦτο δ' ἦν τοι ἄλλ' ἐπτερωκότερον

Ἀνδράσιν ἢ γυναιξί. τί μοι πολὺς τε καὶ αἰδὼς;
τερπνολίη νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσύνῃ.

Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵ τε θανόντας
κλαίουσ', οὐδ' ἤδης ἀνθος ἀπολλύμενον.

Τέρπεό μοι φίλε θυμὲ, τά χ' ἄν τινες ἄλλοι ἔσοιντο
ἄνδρες· ἐγὼ δὲ θανὼν γαῖα μέλαινα ἔσομαι.

Κύρνε φίλης ἐπὶ πᾶσι τροφῆς ἐπιμέλου ἠδὲ,
συμποσίων ὀρχηστὺς, οἷσι ἔπας ἔρυ.

Νῦν μὲν τοῦ δ' ἐρέπτε, ποτὲ δ' ἄλλοισι πάλευ ὀρχηστύν·
κρεῖσσόν τοι σοφίη, καὶ μεγάλης ἀρετῆς.

Πρήγματος ἀφράστου καὶ χαλεπώτατον ὄρνι τελευτὴν
γνῶναι, ὅπως μέλλει τοῦτο θεὸς τελέσαι.

Ὀρφνὴ γὰρ τέπεται· σὺ δὲ τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι
ἐξαντὰ θνητῆς πειρήσεαι ἀμηχανίης.

Neminem inimicorum vituperabo, bonum existentem:
Neq; quidem laudabo, si malus sit, amicum.
Sic oportet bonum convertentem cogitationem
Firmam semper habere in finem viro amico.
Populum verò rogat multa ferre gravia: non enim novit
Hoc facere, sed quod tibi non gratum sit.
(O) Castor & Pollux, qui in Lacedæmone divina
Habitatis Eurota pulchrifluo fluvio,
Si unquam consulam amico malum, ipse habeam:
Si verò aliquod ille mihi, bis tantum ipse habeat.
Molestè mihi animus habet circa tuam amicitiam:
Neque enim odisse, neque amare possum, (fuerit,
Cognoscens molestum quidem (esse,) quando amicus viro
Odisse: molestumq; non volentem amare.
Considera sanè nunc alium: mihi quidem nulla necessitas
Hoc facere, mihi superiorum (ô) gratiam pone (est
Jam & alis extollor, ut volucris
Ex stagno magno, virum malum profugiens.
Guttur effringens, tu verò à nostra amicitia peccans
Posteà nostram cognosces prudentiam.
Quisquis tibi consuluerit de me, & te jusserit
Abire, relinquentem nostram amicitiam:
Injuria & Magnetas perdidit, & Colophonem,
Et Smyrnum: omnino, Cyrne, & nos perdet.
Ad judicem verò veniens, attritusque plumbo,
Aurum excoctum existens, bonus totus eris.
Heu me miserum, etenim ludibrium quidem inimicis,
Amicis verò labor, infelicia passus, sui- (autem prius,
Cyrne, qui prius boni (erant,) nunc contrà mali (sunt) mali
Nunc boni: quis posset hæc sustinere intuens?
Bonos quidem contemptiores esse, pejores verò fortitos
Honorem: uxorem ducit autem ex malo bonus vir.
Se invicem verò fallentes, se mutuò deridentes,
Neq; bonorum memoriam habentes, neq; malorum.

Opes

Οὐδέν γε κρεῖσσον ἐχθρῶν μνημόσυνον ἐπὶ γαῖαν ἔοικεν
ἢ μέγ' ἀϊόσαι ἔπεσιν ἔοντα φίλον.

Οὔτω χρὴ τὸν γ' ἐπὶ γαῖαν ὁπηρέμεν ἠύγεα μῆλα
ἔμμενον αἰὲν ἔχειν ἐς τέλος· αὐτὴ φίλη,

Δῶκεν δ' ἄξια πολλὰ φέρειν βαρύν· ἠδὲ γυναικῶν
ἐσθλὴ ἐφάνη. ὃς τις μὴ κακὸν ἄνδρα τοιοῦτον

Κάρφος ἢ Πολύδευκες, οἱ ἐν Λακεδαίμονι δίῃ
ναίετ' ἐν Εὐρώτᾳ καλλιρόῳ πεπαμένῃ,

Ἢ τινὰ βουλεύσαιμι φίλον κακόν, αὐτὸς ἑλέσθαι·
ἢ Ν τιν κεῖνος ἐμοὶ ὃς τινα αὐτὸς ἔχει.

Ἀργαλέως μοι θυμὸς ἔχει περὶ τῆς φιλότητος·
ὅτε δ' ἐχθαίρειν, ἄτε φιλεῖν δύναμαι.

Γιγνώσκειν χαλεπὸν μέν, ὅτις φίλος ἠδὲ γένηται·
ἐκβαίνειν χαλεπὸν δ' ὃν ἑλόντα φιλεῖν.

Σκέπτεο δὴ καὶ σῦ· φασὶ γὰρ μέν τις πάγκακος
εἶναι δ' ἐσθλὸς ἔφυ, καὶ μιν πρόφρων φιλέειν.

Ἤδη γὰρ πλείστοισιν ἐπιπλόοισιν, ὅτε πλοίοιν
ἐν λίμενι σταλάλης, αὐδᾷ κακὸν ἐσθλὸν ἐόντα,

Βρόχοις ἀνηψήσαντο· τὸ δ' ἐμὸς φιλότης τ' ἀμάρτης,
ὕστερον ἠμπέχειν γ' οὐκ ἐθέλησα μύθῳ.

Ὅστις σοι βέλεσιν ἐμοῖς θεὸς, καὶ σ' ἐκέλευσεν
οἰχεσθ' ὀψὲ λιπὼν ἡμετέρην φιλίην.

Τρεῖς γὰρ Μαινήτας ἀπάλεσσε, καὶ Καλοφῶνα,
καὶ Σμύρνην· πάντας, Κύριε, καὶ δύναμαι ὀλέσαι.

Ἐκ δαίμονος δ' ἐλθὼν, μεγαθυμοτάτους τε μεληδόσι,
χρυσὸς ἄπορθ' ἑκάτι, καλὸς ἅπας αὖ ἔσται.

Οἱ μοι ἐγὼ δειλὸς, καὶ δὴ κατὰ χαρμα μὲ ἐχθρὸς,
τοῖς ξυνήθεσιν πρόσθ', ἠρὼ πάλαι, ἠδ' ὀμίλῳ.

Κύμβ', οἱ σοὶ ἀγαθοὶ, καὶ αὖ καὶ κακοὶ· οἱ δὲ κακοὶ αὖ ἐσθλοὶ
καὶ ἀγαθοί· τῆς καταβὰς δ' ἀρχοῖσ' ἐσορῶν;

Τοὺς ἀγαθοὺς μὲν ἅπαντας ἐγώ, κακίους δὲ λαχόντας
πάντας; μαντεύῃ δ' ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἀνήρ.

Ἀλλήλους δ' ἀπατῶντες, ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶσιν,
ὅτ' ἀγαθῶν μνήμην οἴδασι, ὅτι κακῶν,

Opes habens paupertatem mihi obiecisti: sed aliqua tamē
Sunt, alia comparabo, aliis vota faciens (mihi
(O) Plute deorum pulcerrime, & desiderabilissime omnium,
Cum te, & malus si sim, fio bonus vir.
Adolescentiæ modum habeo: amet verò me Phœbus Apollo
Latonius, & Iupiter immortalium rex:
Vt vitam vivam mala extra omnia
Adolescentia & divitiis animum exhilarans.
Ne me malorum cōmonefaciatis, tuli sanè qualia Vlysses,
Qui Ditis magnam domum venit egressus:
Qui sanè & procos interemit immiti ferro,
Penelopes studiosus, puellaris uxoris:
Quæ quidem, diu expectavit, clarum apud filium manens,
Donecq; terram ingressus est, formidandosq; secessus.
Si bibero, paupertatem animi corruptricem non curo,
Neq; viros inimicos, qui mihi dicunt male:
Sed adolescentiam amabilem lamentor, quæ me relinquit:
Lugeo autem molestam senectutem instantem.
Cyrne præsentibus amicis mali sedemus principium:
Quæramus autem hulceri remedia nascenti.
Spes apud homines sola Dea bona est:
Alii verò cœlum relinquentes iverunt.
Abiit quidem Fides magna dea, abiitq; virorum
Temperantia, Charitesq;, (ô) amice, terram reliquerunt,
Iuramenta verò non amplius fidelia inter homines (sunt)
Neq; Deos ullus veneratur immortales, (justa,
Priorum verò virorum genus periit, neq; jura
Non amplius cognoscunt, neq; quidem pietatem:
Sed dum quis vivat, & videat lumen solis,
Pius existens circa Deos, spem expectet:
Precetur verò Deos, & splendidas coxas adolens,
Speiq; primæ & ultimæ sacrificet. (semper,
Confideretque injustorum virorum obliquum sermonem
Qui Deos immortales nihil reverentes,

Semper

Χρήματ' ἔχων πολλὰ πρὸ ἀνοίδησις· ἀλλὰ τὰ μὲν μοι
ἔδωκα, τὰ δ' ἐργάσαμαι θυσίαισι μυξάμενος.
Πλοῦτε θεῶν κάλλιστε χαίρεπάρεσ' ἅπασιν πολίταις
σαὶ σοι, χὠ κακὸς ὢν, ῥήσομαι ἐσθλὸς ἀνήρ.
Ἦλυς μέν νυν χρεμι, φιλεῖ δέ με φοῖτ' ἀπόλλων
Λητοΐδης, καὶ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεύς.
Ὄρεσι βίον ζώομι κυνῶν ἑλκτὸν δὲ πάσθω,
ἥδομαι καὶ πλουτῶ δυμὲν ἰαινόμενος.
Μή με κακῶν μέμνησθε, πόνων θ' ἅ τις ἐξ' ὀδυνάων
ὄλβος μέγα δῶμ' ἤλυθεν ἐξαναδύς.
Ὅς δὴ καὶ μνήσῃς ἀνεί λατο πηλέι γαλκῷ
Πηνελόπης ἐμάρανε δυειδέος ἀνθος ἀρούρης
Ἢ ἔτ' ὀλλ' ἰόντες, φίλοι ὄφρα κεν ἀμφὶ θάλωσι
ὄρεσι τε γῆς ἐπίδῃ ἀμφιελίσσης τε μολίβδου
Εἰ πόμαι, πυίης δυμερόφρων μέλεσθαι
ἐλπὶ κακῶν ἐχθρῶν, εἰ μὲ κάμοιεν κακὸν ἔργον
Ἀλλ' ἦ ἔσαν ἐρατεὶ ὀπυίοντες μ' ἔπι ροιᾶς
κλαίων δ' ἐργαλέοι γῆρας ἐπεχέμηνεν
Κύρνε παρῶσι φίλοῖσι καὶ ἐν καπνῷ ἀνθρώπου ἐρχθέν,
ζωῆς ἀμφὶ δ' ἔλκει φάρμακα φυσικὴ ῥιζοῦ
Ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποισι μούνη θαλὸς ἐσθλὰ ἔοικεν
ἄλλοι δ' ὑλιμπανέουσι κακῶν ἐπέρασ' ἔδαν
ἦχον δ' Πίτης μεγαλήπιδος, ὤιχετο δ' ἐλπὶς
σωφροσύνη, χἀκεσπόρῳ ἀμφὶ φίλε, γλυκὺ ἔλπεσθαι
Ὄρνεοι δ' ὡς ἔτι νηπιοὶ ἐν ἀνθρώποισι λίγυσιν
ἐλπὶς θνητὸς ἐδέξατο ἀθανάτας
Εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν μὲ ἔρδοντο, ἐλλ' ἀμύσας
ἀπ' ἔκτροχοῦ σκύπτου, ἐλλ' μὲν εὐσεβίας.
Ἀλλ' ὄφρα τις ζώῃ, ἦ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
εὐσεβίων ὀφρ' ἐξ θεὸς ἐλπὶς ἀφορμήσεται
Εὐχέσθω δ' ἀνοίοι, ἦ ἀγαθὰ μηδὲ κακῶν,
ἐλπὶδ τε φρονέτω καὶ μενεαίνετω δύνειν.
Φρεσὶ δὲν δ' ἀλίτων ἐνδρῶν κακὸν λόγον αἰεί,
οἱ θεῶν ἀθανάτων ἱμάδ' ἐν ὀφθαλμοῖς.

Semper alienis opibus intendunt cogitationem,
Turpia malis operibus signa ponentes.
Nunquam præsentem relinquens amicum, alium quærit,
Miserorum hominum verbis persuasus.
Liceat mihi diviti malis fine curis
Vivere innoxiè, nullum habenti malum.
Neq; amo dives esse, neq; opto, sed mihi liceat
Vivere ex modicis, nullum habenti malum.
Opes & sapientia mortalibus inexpugnabilis (res est) sem-
Neq; enim poteris opibus animum salvare. (per
Si verò sapientiam sapientissimus non refugis,
Sed amat, animum verò non potest explere.
Nullum thesaurum reddere filiis melius (est)
Petentibus verò bonis viris Cyrne dii. (quidem
Nemo enim ex omni (parte) est omnino beatus: sed omnis
Patienter fert habens malum, non manifestum tamen.
Improbus verò, neque bonis socius, neq; malis,
Animum simul temperare, & mortalium verò dona
Varia mortalibus accidunt, sed pati
Oportet dona immortalium, qualia dant, habere.
Oculi, & lingua, & aures, & mens virorum
In medio pectorum hi prudentibus sunt.
Bonis adhære, malos verò nunquam sequere.
Quando viæ perficias finemq; negotiationis,
Bonorum bona quidem responsio, bonique operis:
Malorum verò venti missa ferunt verba.
Ex malo consortio mala fiunt: bona verò & tu
Cognosces, quando magnos attuleris immortales.
Mentem Cyrne, dii mortalibus dant hanc:
Hominis meas finis universi habet.
O beatus, quisquis ipsum habet mentibus, est multò sapientior
Insolentia perniciosa, mobilisque satietas.
Est malum verò mortalibus facienti illis nil pejus:
Omnis enim ex his, Cyrne, est malitia.

Vtinam

Αἴθε σ' ἀλλοτρίοις κτεάτεσσι ἐπίχθονα τέκνα,
ἀλλὰ σὺ μηδὲν ἔοργας ὑπερβασίῃσι δικαίων.
Μή ποτε δ' ἀμφιέπουσι μνηστὴν φίλον, ἄλλον ἐπ' ἄνδρα
λυγρῶν αἰδοίων ἐπιβήμεναι ἀμφιθύρων.
Εἰη μοι πλουτεῖν μετὰ σώφρονος ἀμφιπόλοιο
ζώειν ἀβλαβίως, μηδὲν ἔχοντι κακόν.
Οὐδ' ἔραμαι πλουτεῖν, ἀλλ' οὐ χρήματα μοῦνα φιλοῖμι
ζῆν δὲ καὶ ὄλβιον, μηδὲν ἔχοντα κακόν.
Πλοῦτος ἀφ' ἁρπαλέων ἀνδρῶν ἀμαχητὶ φέρεται.
ἴστω γὰρ αὐτὸς πλούτου δυσμενὴς ἀνθρώπους.
ᾧ δ' αὖτως ἀφίλητα πατὴρ ὀπυίοντι δώσει,
ἀλλ' ἔρατ' ἀνδρὸς ἀρίστου ἀνὴρ δ' ἐσθλὴ γυναῖκα.
Οὐ λίνα δαπανῶσι κατὰ δῆσιν πολιὴν ἀμέσσαι·
αἰτῶν δ' ἀμφαδίῃσι βοᾷ κόρος ἀλλοτρίῃσι.
Οὐδὲ γὰρ αἰτίη τοῦ πατρὸς ἔσθ' ὅτε δῶκε δαῆναι
τλημοσύνῃ ἔχον τὸ καλόν, ὃν ἐδίδαξε νόημα,
Δηλοῖ δ' ὅτι ἀμφιδύμοιν ἐόντοιν ἔργοιν καὶ ἐσθλὸν
ἀνδρὶ ἑῷ ἐσθλὸς μίσγεται· ἀμφοτέρων ἡ φύσις
Παντοίαις δυνατὴ πάσας ἐπιέρχεται ἀλλοτρίας
χρὴ δὲ τὸ μὲν ἐσθλὸν ἑλέσθαι, τὸ δὲ μὴ ἐσθλὸν ἐᾶν.
Ὀφθαλμοί, ἧ γλαυκὸν, ἧ ὄμμα, ἧ οὐ καλὸν ἔρπει
ἐν μίσῳ σιδόνι ἀστραπηδὸς ἴσα.
Τοῖς ἀγαθοῖς σύμμιγα καὶ ἐσθλὸν ἧ καὶ πολὺ λώιον ἔργον·
οὔ τ' αὐ ὀλοῇ τελέσῃ ἐν ἀριστεύουσι τ' ἀμύσσει.
Τῶν ἀγαθῶν ἀρετὴ μὲν ἀνήκεσεν, ἐσθλὰ δὲ ἔργα·
ἧσ' ἧ κακῶν αὖ ἔρεβος ἀνοιδεῖ νέφεσιν θανάτου.
Ἐκ κακοπειρίης κακὸς γίγνεται· ἐκ δ' ἀγαθοῖο
γνώσῃ, ἐπεὶ μεγάλα πολλάκις ἀνθρώπους ἀφέλησε.
Γνώμῃσι, Κύρνε, δοὺς ἀνθρώπους ἀγαθὸν ἀφέλησον·
ἀνδράσι γὰρ σὺν ἀνὴρ ἐσθλὸς ἐὼν ἐσθλὸς ἔφυ.
Εἰ μὲν ἀμείνονες ἐσσὶ, μάλ' ἔσσεαι ἀνθρώπων κακὸν ἀγήνωρ·
οὐδὲν ἀλουργὴς, λευγαλέῳ ἐν ῥάκεϊ ῥίγιον.
Ἐσθλὸς κακὸν ἧ γενέσθαι ἀμείνων ἐστὶν ἀνήρ·
Πᾶσα γὰρ ἐν τούτῳ, ἧν γε, πολὺς κακότης.

Ἐλθὼν

Vtinam sis operum turpium impassibilis, & expers
Cyrne: maximam experientiam haberes virtutis.
Cyrne Deos revereare, & time: hoc enim virum
Cohibet, neq; facere, neq; dicere impia.
Plebivorum autem Tyrannum, quomodo vis, deturbare:
Non indignatio à diis est ulla,
Mens bona, & lingua, ac hæc in paucis sunt
Viris, qui horum utriusq; (sint) dispensatores.
Nullus pecuniam dans mortem fugerit, neq; gravem
Adversitatem, nisi fatum ad finem projicier:
Neq; poterit stultitiam, quando sanè Deus dolores mittit,
Mortalis vir donis, volens fugere.
Non amo solio regio sedere
Mortuus, sed mihi viventi contingat bonum.
Tribuli rapetibus simile stratum mortuo:
Lignum autem durum est, aut molle.
Neq; Deos peierando jura: non enim tolerabile (est)
Immortales celare rem debitam.
Avis vocem, (O) Polypæda, clarè clamantis
Audivi, quæ mortalibus nuncia venit ærumnæ.
Tempestivæ, & mihi eos percussit nigrum,
Quod mihi florentes alii habent agros.
Neq; mihi muli caudam trahunt aratri,
Alterius promissæ causa navigationis.
Non eo, neq; à me vocabitur, neq; ad tumulum
Ploratus, super terram it tyrannus vir.
Neq; ille me mortuo neq; doleat
Neq; ex palpebris calidas miserit lacrymas.
Neq; te commessari vero, neq; provoco
Molestus enim existens, & amicus, quando abfueris.
Illustris quidem genere sum turbem autem sortem Thebes
Habito, patria terra exulans.
Ne me simpliciter ludens, charos sopito parentes.
(O) Argyrit tibi enim servilis dies instat.

Ἐ'ιθ' εἶπε ἔρχεν ἀρχῶν ἀ παθὴς ϗ ἄρεγ⊙
Κύρνε· μιγίστων κεν πεῖραν ἔχοις ἀρετῆς.
Κύρνε θεὺς αἰδῦ, ϗ δείδιθ' τῆτο γὸ ἀέδρα
εἴργει, μὸδ' ἔρδειν, μήτε λέγειν ἀτοτᾶ.
Δημαφάγον ϗ τόραγνον, ὅπως ἐθέλεις, ϗ πκλίναι,
ἠνέμεσις θεὸς θεῶν γήγεϗ ὑδρίσα.
Νῦς ἀγαδός, ϗ γλῶσα, τάδ' ἐν παύεσι πέφυκεν
ἀνδρᾶσιν, οἳ κύτων ἀμφοτέρων πειρέαν.
Οὔπε ἄποινα δίδως θανάτον φύγοι, οὐδὲ βαρεῖαν
δυσυχίαν, εἰ μὲ μοῖρ' ὀπὶ τῆμι βάλοι.
Οὐδ' αὖ δυσφρεσύαι, ὅτε δὴ θεὸς ἄλγεα πέμπῃ.
ἀνηρὸς αἴνῃ δύρεις βελόμεν⊙ ἀρῦσθαι.
Οὐκ ἔραμαι κλισμῷ βασιληΐῳ ἐγκαπακεῖσθαι
τελνεὼς, ἀλλὰ τί μοι ζῶντι ϗδύοιτ' ἀγαθόν.
Ἀπαλαδοι πάπησιν ὁμοίον ϗρῶμα θανόντι·
τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γήγεϗ, ἢ μαλακόν.
Μήτε θεὺς ὀπίορκον ἐπόμνυθι· ἐ γὸ ἀνεκτὸν
ἀθανάτες κρῦφαι χρεῖ⊙· ὀφειλόμενον.
Ὄφιδ⊙ φωνὴν, Πολυπαίδη, ὀξὺ βοάσης
ἤκασ', ἥτε βροτοῖς ἄγγελ⊙ πλὴν δείδε
Ὦ ῥαΐε, κά μοι κεφαλὴν ἐπάταξε μέλαιναν,
ὅπῃ μοι ἔυανδεῖς ἄλλοι ἔχυσιν ἀγέες.
Οὐδὲ μοὶ ἡμίονοι κύφον' ἕλκυσιν ἀρότρυ,
τῆς ἄλλης μηδὲν εἵνεκα ναυπλίης.
Οὐκ εἰμ' ὃδ' ὡπ' ἐμῆ κεκλήσεται; ὃδ' ὀπὶ τύμβῳ
αἰμωχθεὶς, ὀπὶ γλῶ εἶσι τύραν⊙ αὐήρ.
Οὐδ' αὖ ἐκεῖν⊙ ἐμὲ τεθνειότ⊙ ὕτ' αἰνίξτο,
ὅτε κτ' βλεφάρων θερμὰ βάλοι δάκρυα.
Οὔτε σε κωμάζειν ἀπερύκομαι, οὔτε πολεῖμαι·
ἀργαλέ⊙ γὰρ ἐὼν, ϗ φίλ⊙, εὖ τ' ἂν ἀπῇς.
Αἶδω μ' ἠρό⊙· εἰμὶ, πόλιν δ' ἐυτοίχα θέλω
οἰκῶ, παγῴας γῆς ἀπεσυκόμεν⊙.
Μή μ' ἀφελῶς παίζεσι, φίλης εὐναζε τυκῆας
ἀργυρέοι, σοὶ μ' γὸ δέλιον ἦμαρ ἔπῃ,

Κ'μῶν

Nobis verò alia quidem sunt (ô) mulier, mala multa, post-
quam ex terra
Fugimus: molesta verò non instat servitus.
Neq; nos vendunt: civitas autem quidem est & nobis
Pulchra, Lethæo inclinata campo.
Neq; unquam juxta lugentes (nos) sedentes rideamus,
Ipsorum bonis Cyrne lætantes.
Inimicum quidem difficile (est) & malevolum decipere,
Cyrne: amicum verò amico facilè decipere.
Nihil, Cyrne, ira injustius (est,) quæ habentem
Lædit, animo mala gratificans.
Nihil, Cyrne, bona suavius est muliere:
Testis ego, tu verò mea esto veritatis.
Multa afferre solet sermo mortalibus viris.
Damna, mente, Cyrne, turbata.

FINIS.

SENTENTIÆ.

Ἠ ἓν δ' ἄλλα μοὶ ὄτι, γυναῖκα, κακὸ πολὺ, ὅπερ ἐν γῆς
ρεύγομεν, ἀργαλέη δ' ἐκ ἔπι δυλοσύνη,
Οὐδ' ἡμᾶς ἐθέλουσι· πόλις ἢ μὲν ὄτι κὴ ἠβᾷ
καλὴ, λιθεί ῳ κακλιθρίη πεδ' ῳ.
Μήποτε γὸ κλαίοισι κὰ δι ζόμενοι γελάσωμεν,
τοῖς αὐτῷ ἀγαθοῖς Κύρι' ὀπιτρεπόμενοι,
Ἐχθρὸν μ' καλεπὸν, κὴ δυσμενῆ ἐξαπατῆσαι,
Κῦρε· φίλον ἢ φίλῳ ῥᾴδιον ἐξαπαῆναι.
Οὐδὲν, Κύρ', ὀργῆς ἀδικώτερον, ἢ τ' ἔχοντα
πειθοῖσι, δυμῷ δηλα χαριζομένῳ.
Οὐδὲν, Κύρ', ἀγαθῆς γλυκερώτερόν ὄτι γυναικός·
μάρτυρ ἐγὼ, σὺ δ' μυρίων ἀλκδοσιῶν.
Πολλὰ φέρων οἴωδε λόγ ῳ· δηπτοῖσι βροτοῖσι
πλάσματα, τῆς γνώμης, Κύρε, πεφυσιωμένης.

ΤΈΛΟΣ.